

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

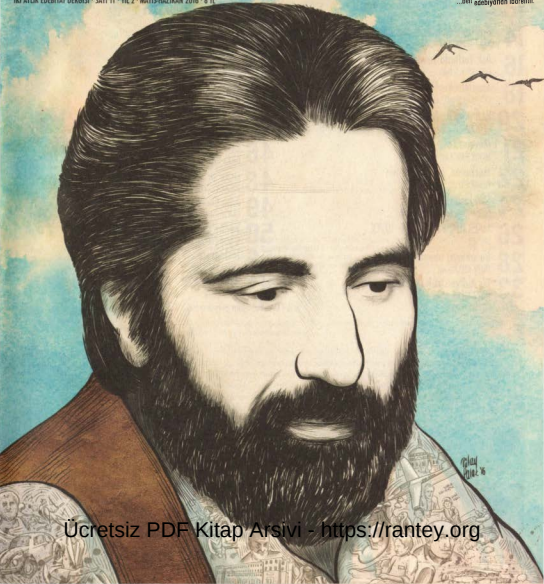
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi

KAFKAOKUR*

İKİ AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ - SAYI 11 - YIL 2 - MAYIS-HAZİRAN 2016 - 8 TL

*...ben edebiyattan ibaretim.



Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

#KAFKAOKUR

- 2 ZARİF İNSAN
Gökhan Demir
- 8 Yaşamak, Sarıkamış, 1979
CAHİT ZARİFOĞLU
- 10 Türklerin Tarihi // Dil
İLBER ORTAYLI, Kitap
- 14 Kaffa // Kahvenin Bulunuş Öyküsü
KAAN MURAT YANIK, Öykü
- 16 Aşk Yerlerde Yuvarlanmaktadır
EZGİ AYVALI, Öykü
- 18 Atan Alır Beyler
ERAY YASİN İŞİK, Anlatı
- 20 Kendime Ait Bir Oda
ESRA PULAK, Aforizma
- 21 Mevsimsiz
MERVE ÖZDOLAP, Şiir
- 22 Mecburen, Mecburiyetten
YUSUF ÇOPUR, Hikâye
- 24 Son İnsan
CANSU TOK, Reenkarnasyon Esasları
- 26 MALRAUX, POE, RİLKE, JOYCE
SÖZLER
- 28 Bir anlayış olarak Mert Fırat
DİLEK ATLI, Söyleşi
- 33 Bir Aidiyetsizlik Öyküsü Bizimki
OĞUZ ASLAN, Anlatı
- 34 Işık Köprü
CENK ÇALIŞIR, Öykü
- 37 Beni Anla
SELCAN AYDIN, Anlatı
- 38 Bir Ankara Havası: Işık
GÖKHAN COŞKUN, Anlatı
- 40 Bir Doktorun Akıl Tutulması
NERMİN SARIBAŞ, Stefan Zweig
- 43 Yarım Limon
GÖZDE COŞKUN, Anlatı
- 44 Bize Bir Çocuk Lazım
MAZLİ BAŞARAN, Deneme
- 45 Zaman
ATILAY AŞKAROĞLU, Deneme
- 46 Bolzano Kuaför
DİLEK TÜRKER, Öykü
- 48 Önce ve Sonra
TUGAY YILDIRIM, Anlatı
- 49 Adın Çocuk
CANSU ÇİNDÖRÜK, Deneme
- 50 Benim de Hikâyemi Yazar mısın?
S. NUR ERGÜN, Öykü
- 52 Instagram
Sizden Gelenler
- 53 Son Şeyler
İçerik Adına

Yazılarınızı, çizimlerinizi ve çalışmalarınızı editor@kafkaokur.com adresinden bize ulaştırabilirsiniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

instagram: kafkaokur · facebook.com/kafkaokur · twitter @kafkaokur · kafkaokurdergi.tumblr.com

KAFKA OKUR

Fıkır Sanat ve Edebiyat Dergisi

Kafka • İki Aylık Edebiyat Dergisi
Sayı 11 • Mayıs - Haziran 2016 • 8 TL

İmtiyaz Sahibi
Gökhan Demir

Yayın Yönetmeni
Gökhan Demir

Düzeltili
Fatih Cerrahoğlu

Kapak Resmi
Tülay Palaz

İllüstrasyonlar
Tülay Palaz
Songül Çolak
Aslı Babaoğlu
Filiz İrem Özbaş
Rafet Utku
Atıl Ayşkaroğlu

İletişim
e-posta: editor@kafkaokur.com
telefon: +90 530 727 1523

Yayın Türü
Yerel, Süreli Yayın

Adres
İkitelli O.S.B.
Aykosa San. Sit.
Dörtü B Blok No: B/111
Başakşehir, İstanbul

Baskı
Uniprint Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Ömerli Mah. Hadımköy-İstanbul
Cad. No:159, Arnavutköy, İstanbul
Tel: (212) 798 28 40
Matbaa Sertifika No: 12196

Dağıtım
Kültür Dergi Dağıtım
Tel: (216) 495 9044
Tel: (216) 495 9045

ÖHer hakkı saklıdır
Bu dergide yer alan yazı, makale,
fotoğraf ve illüstrasyonlar elektronik
ortamlar da kullanılmaksızın
izin olmaksızın kullanılamaz.

“...ben edebiyattan ibaretim” Franz Kafka

ZARIF İNSAN

gökhan demir sayfa 2

“Mavera” dergisi İstanbul’a taşındığında bir okurun protesto mektubunu anımsadım. Kişi diyorodu ki, “Bu dergide Zahir Zarifoğlu ve Ali Haydar Haksal yazmayı sürdürürlerse bir yıl boyunca bu dergiyi almayacağım ve protesto ediyorum.” Zarifoğlu’nun gülümseyen karesi gözlerimin önündedir. Bu esmer gülüşün “güzeel” deyişi silinmiyor belleğimden. Hâlâ bana acı bir tebessüm gibi gelir.

Türklerin Tarihi // Dil

İlber Ortaylı sayfa 10

Evet, Karamanoğlu Mehmed Bey bırakalım sıradan halkı, bürokrasinin dahi Farsça ve Arapçada yeterince birikimlenmeyen Anadolu çevresinde Türkçeye zorunlu bir dönüşü ifadedeer. Türkler 18. asrakadarpek dil ulusalcısı sayılmazlar. Türkçeyi savunan Urfalı Nabi (18. asır), Evliya Çelebi (17. asır), Bergamalı Kadri gibi Muayessiretü’l-ulum adlı eserini sahibi (14. asır) adamlar varıramı multemelen Arapça ve Farsça eğitiminin yeterince alınmamasından dolayı Türkcezorunlu olarak yaşamıştır.

Kendime Ait Bir Oda

esra pulak sayfa 20

Ne vakit yere sıkı bastım, o vakit yerden yükseldim. Hayal ettiklerimi gerçekleştirebilmek için ihtiyacım olan tek şey, kendime ait bir odaydı, kalbim’di.

Son İnsan

cansu tok sayfa 24

Kitaptabeni enetkileyencümle ise, “Özgürlük, iki kere ikidört eder diyebilmektedir.” oldu. Ramanda yaratılan distopik dünyada “çift düşün” tekniği adını verdikleri bir yöntemle, karışık kavramları bir aradakullanılarak kişinin bariz gerçeğe uymayı kabul etmesi, parti ne derse doğrunun o olması gerektiği anlatılıyor. Yani parti iki kere iki beş derse doğru olan o oluyor.

Bir anlayış olarak Mert Fırat

diok alı sayfa 28

Dizilerde oynayan oyuncuların tiyatro yapmasını tiyatroyu desteklediğini, tiyatroyakatku sağladığını savunuyorsuz bir de.

Bunuyadsıyanınsan günaha girer (Gölüyor). Birdönem Yeşilçam’ın tiyatrocular varettil. Yeşilçam’da hazır kıta sinema oyuncularınıyoktu. Tiyatrocı ablanımız, ağabeylerimiz vardı; özellikle Ermeni ve Rum asıllı oyuncular. Susuz Yaz’lar böyle çekildi. Sinemada oyunculuk yapmaya başladılar. Tiyatroya da devam ettiler ama açık hava sinemalarıyla tiyatrunun yarattığıetki paylaşılmaya başladı. 200-300 kişilik salonlardan binlerce kişilik alanlara geçildi. Yüzlerce kasa gazozlar içildi. Açıkalandı, sokakta, sahnede sanatla birlikte mahallece hemhal olmakendini gösterdi. Sinema filminden sonraatıklıama alışkanlığı tiyatrodan geliyordu. Çünkü halk ilk önce tiyatroyu biliyordu.

Bir Doktorun Akıl Tutulması

nemin sarıbaş sayfa 40

“O artık yolun sonuna gelmişti ama benimle değil. Ben ölüyle yalnızdım fakat yabancı bir evde, hiçbir sırta tahammülü olmayan bir kentte yalnızdım ve ben... Bu sırı saklamak için...” (S. 105) Amel’in yazdığı

Kuşlara takılıp gidiyor aklım...

- CAHİT ZARİFOĞLU -

ZARİF İNSAN

Yazan: Gökhan Demir

Kendi dilinden...

"1940'ta Ankara'da doğdum. Rahmetli babam hakimdi. Bu vesile ile çocukluğum Güneydoğu'da geçti. İlkokula Siverek'te başladım. Maraşve Ankara'da bitirdim. Ortaokula ise Kızılcahamam'da başladım, liseyi Maraş'ta tamamladım. Aslen Maraşlıyım.

Ceddimiz 300 yıl kadar önce Kafkasya'dan Maraş'a gelip yerleşmişler.

Bunlar üç kardeşmiş ve içlerinden birinin adı Zarî' miş. İste bizim ailebu Kafkasyalı Zarî' ten geliyor. Daha çok bu sebeple olacak Kafkasya'yı çok seviyorum.

Edebiyata lise yıllarında şiir ve kompozisyonlar yazarak başladım.

Usta hikâyeci Rasim Özdenören, şair Erdem Beyazıt, şair Alâeddin Özdenören ile aynı sınıflarda okuduk.

Liseden sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatını bitirdim

Öğrenciliğim sırasında çalışmak zorundaydım. Muhtelif gazetelerde sayfa sekreteri olarak çalıştım. Bu yüzden tahsilim biraz ağır aksak ilerledi. Bütün bunlar zarfında vazgeçemediğim, değişmeyen isteklerim vardı. Benim için de şiirleştirmek ve yazı yazmaktır.



Bir yerde çok titiz bir insanım, bir bakıma da hiç titiz değilim. Görünüşte bir düzensizlikliyindiyim, amaher şey zihnimde benim de yaşadığım bir disiplin ve düzen içindedir. Şu masanın halini görüyorsun. Çekmecelerde öyle. Ama söyleyin bir şeyonu gözüm kapalı çıkarayım. Hayatımdaöyle. Bir telaş içinde parçalanmış gibiyim. Amasaati saatine programlanmışımdır.

Şiiri de ne zaman yazacağımı bilmiyorum. Memur gibi. Durum öyle gerektiriyor.

Sezal Karakoç Ağabeyin yayınladığı Diritiş dergisinde şiirlerim yayınlandı.

Ağabeyin sohbetlerinden ve yazdıklarından çok şeyler öğrendik. Her anlamda bizim hocamızdır. Yetişmemizde çok büyük faydası oldu. Sonra Nuri Pakdil ve arkadaşlarının yayınladığı Edebiyat dergisinde yazdım. 1976'dan itibaren ise ben, Erdem Beyazıt, Rasim Özdenören, Akif İnan ve Nuri Pakdil ile birlikte "Mavera" dergisinde şiirlerim, bir-iki

hikâyem, senaryo çalışmaları, günlüklerim ve "Okuyucularla" ismini verdiğimiz sohbetlerim yayınlandı. Bir kaç yıldan beri ise roman çalışıyorum. Bunlardan ilki Savaş Ritimleri 1985'te yayınlandı. Ayrıca çocuk edebiyatı dalında kitaplar yazdım. "

"Sohbet, Okuyucu Yazıcı, Türkiye, 10 Mayıs 1986

Aristo Cahit

Abdurrahman Cahit Zarfıoğlu Ankara'da dünyaya gelir. Hakim babasının görev yerinin sıkça değişmesi ailesinde sorunların yaşanmasına neden olur. Sorunlar neticesinde annesi ve babası ayrılır. Bir nevi babasız büyüyen Zarfıoğlu annesi ile kalır. "Ne korkunç bir iklimdi çocukluğum" der bir bir şiirinin bir dizisinde. Zor bir çocukluk geçirir. Bunların en başında anne babasının ayrı olması ve eğitimi farklı yerlerde tamamlaması gelir. Siverek'te başladığı ilkokulu Maraşve Ankara'da tamamlar. Kızılcahamam'da başladığı ortaokulu da Maraş'ta tamamlar. Lise eğitimi ni yıla Maraş'ta

alır. Gelecekte edebiyat dünyasında birer isim olacak kişilerle aynı lise sıralarında yer alır. Rasim Özdenören, Alâeddin Özdenören ve Erdem Beyazıt ile aynı sıraları paylaşıyor.

Sessiz, içine kapanıktır Zarifoğlu. Suskunluğu arkadaşları tarafından zaman zaman yanlış anlaşılmalara neden olur. Çünkü arkadaşları yanlarında olmasına rağmen sohbetlerine katılmaz, umursamaz görünür. Bu suskun ve sürekli düşünceli hali karşısında arkadaşları Zarifoğlu'na "Aristo Cahit" lakabını takarlar. Umursamadığı vesessiz kaldığı olayları Zarifoğlu şiirlerine, günlüklerine yansıtır. Bu durum arkadaşları tarafından ilerleyen dönemlerde şaşkınlıkla karşılanır.

Cesaret

Edebiyatla haşır neşir olan arkadaşları vekendisinin edebiyata ilk adımı okul dergisi olan "Hamle" ile atılır.

O yıllarda uçuş, güreş kulübü gibi başka ilgi alanları ile de uğraşır. Alâeddin Özdenören, Zarifoğlu için "Şiir gibi güreş tutardı." der.

Lisenin son yılında Rasim Özdenören'in mezun olup İstanbul'a gidişiyle grupları dağılır. Bir dönem Maraş'ta hiç arkadaş kalmaz ve çetin bir yalnızlık dönemi geçirir. Daha sonraları İstanbul Üniversitesi Alman Dil ve Edebiyat bölümünde yüksek tahsile başlar.

Üniversite yıllarında şiir yazmaya yoğun vakit ayırır. Maraş'ta birlikte olduğu arkadaşlarıyla bir araya gelir ve "Açı" isminde bir dergi çıkarır bu tek sayılık bir deneme olarak kalır. Zarifoğlu "Yeni İstiklal" gazetesinde "Abdurrahman Cem" ismiyle şiirlerini yayınlattır.

Üniversite yılları edebiyatı bir yana Zarifoğlu'nun kendisini bulduğu yıllardır. Yakın arkadaşlarıyla karşılaşarak karşıladığı cesaret isteyen işlere kalkışır

Seçkin
Bir kimse değilim
İminin baş harfleri acz tutuyor
Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme

Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özürü
Eski günahlar dipdiri
Seçkin bir kimse değilim
İminin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa yanmaya razıyım
Kolaysa affı esirgeme

Hayat boş geçti
Geri kalan korkulu
Her adımım dolu olsa
İşe yaramam katında
Billeyorum
Bağışlanmamı diliyorum

Sultan, Cahit Zarifoğlu

öyle ki denizi çok seven Zarifoğlusırf deniz sevgisinden deniz motoru kiralayan birinin yanında bir yazını karnı tokluğuna çalışarak geçirir. Denizi doyuyaşıyan Zarifoğlu o çevre ile uzun yıllar görüşmeye devam eder ancak bir durum vardır ortada ilginç olan. O kişiler Zarifoğlunun gerçek kimliğini bilmezler herkes Zarifoğlu'nu Cem ismiyle tanır. Alâeddin Özdenören "Bir gün 'Yahu, sen bu insanlarla nasıl oluyor dâbir arada oluyorsun, bundan haz duyuyorsun? Seni tanımayanlar bile...' der. 'Sizin centellektüel ortamınız banasıkıntı veriyor. Ben o sıkıntıdan kaçıyorum, siz hep aynı şeyleri tekrarediyorsunuz. Onlarsa burada capcanlıyaşıyorlar.' diye karşılık alır Zarifoğlu'ndan"

İlk kitabı üniversite yıllarında çıkar: İşaret Çocukları. (1967)

Cesaret isteyen işler dedik ya almancasını geliştirmek için Almanya'ya gider: Avrupa'ya otostopla gezer.

Mavera Dergisi

Üniversitenin ardından doktora yapmak ister ama maddi zorluklar neticesinden eğitimi yarı kalır.

Maddi zorluklar üçüncü yıllarını yarı bıraktı. Zarifoğlu'nun ödeyemediği öğrenci

kredisi babasını ve kendisine kefil olan arkadaşını zor durumda bırakır. Bazı yazıları Zarifoğlu'ndan habersiz öğrenci kredisi borcunu ödemek için telif karşılığı yayınlanır. Elinden hiçbir şey gelmez.

Asker dönüşü arkadaşları ile birlikte 1976'da *Mavera Dergisi*'ni çıkarmaya başlarlar. **Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt, Rasim Özdenören, Alâeddin Özdenören, M. Akif İnan ve Nazif Gürdoğan** *Mavera Dergisi*'nin kurucularıdır.

Mavera Dergisi, Zarifoğlu'nun şiirde ustalaştığı dönemdir.

"Bir okula mensup olmadım, ustam da olmadı. Rilke'nin etkisinde kalmış olabilirim. Ama onu hiç tanımadan zaten ovari yazıyordum, öyle demişlerdi. Daha çok kendimin etkisinde kaldım. En çok okuduğum şair Cahit Zarifoğlu'dur. Hani etkisinde kaldığım Rilke'den okuduğum şiir sayısı da onu geçmez. Sistemli bir edebiyat okuyucusu olmadım. Edebiyattan sınıfta kalabilirim. Yerli edebiyatı, hele edebiyat tarihini hiç bilmem. Bunları bir gün itiraf edeceğimi biliyordum."

*Röportaj, Feriye Karacım, 1986

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

Cahit Zarifoğluşiliri

"Şair Cahit Zarifoğlu'nundünyası sanatıyla özdeş. Birbiryle çelişmiyor. Zarif bir insan, aynı zamanda şiirlerindeki gibi... İnsanı kimizaman şaşırtır, kimi zaman olağan bir duruş sergiler. Yayı hayatının çokkuluğundandır bu durum. Yayı hayatındaki o kapallık sanatına da yansır. Kendini kolaykolayla vermez, ele avuca sığmaz bir özgünlüğüşahip. Bunu bileisteyeyapmıyor. Doğasında var. Kişiliğinin yansıması...."

"Cahit Zarifoğlu'nun Dünyası, Zarif Şair Cahit Zarifoğlu, Ali Haydar Haksal

"Zarifoğlu, hayatı ve doğayı iyiokuyan bir Şairdir. Hayatınaynınsını ve inceliğini. Okurunada bu yanıyla yansıdı. Belli ki bunu bilerek yaptı. Kendinikolay ele vermeyen şair; bütün bir dikbaşlılığı, ala bildiğine rahatlığını, ucanlığını -burada doğanınuçsuz bucaksızlığına başını alıpdiğenüçanda diye bilinir. Çünkünall seslerinin önünde hızla koşacak kadar gücü vardır. Seslerle, kokularla ve korkularla yansır. Ve belkide her şairin kolay erişemeyeceği, öndegiden imgesinin peşinden koşarken, onuaslaelden bırakmayan, şiiriyle ve kendiyile atbaşı giden şiiridir. Ya da kentin labirentlerine sa vırlan bir hazan yapırağının, kaderin önünde savıuluşu da diyebilirim.- yaşıyan bir şairdir."

"Cahit Zarifoğlu'nu Anlamak Üzerine, Zarif Şair Cahit Zarifoğlu, Ali Haydar Haksal

"Son zamanlarında çocuk kitaplarını yazmadıüşncesinin iki boyutu vardır. Biri, çocuklançok se vmesi, bir diğeri anlaşılır şeyler yazma düşünesiydi. Korku ve yakaş ile çocuk kitapları arasında böyle bir ilgi bulunur. Bu yakınlık O'nunşiir serüveninin vardığı bir sonuçtur. veynı zamanda şiirin bir başka yönelim veyşamasıdır. Anlaşılır şiir yazma arzusuda buradangelir. Anlaşılır şiir yazma arzusuda buradangelir. Anlaşılmasız şiirler yazdı

Bir ürperti durur yastığının altında. Bu, onun hayatının bir parçasıdır. Onunla yatar, kalkar, gezer ve yaşar. Yatak odasıındadır, mutfaktadır, giden trendedir. Doğada, eşyada bütün unsurlarda vardır bu. Kumsalın kızgın çakıllarında gezinen kancanın ürpertisini taşı veonu birlikte yaşar. İstese de onlardan kurtulamaz. Bir ürperti şiiridir onunki. Hayatın bütün ayrıntıları dizelerinin içindedir.

Zarifoğluşiir çıkışının bir benzeri yaşanmadı. Destansı öğelerle, soluklu, kendini ve etrafınığören, ayrıntıyı yakalayan bir şiir yazdı. Ve yazılan bir şiir, saf şiirdi. Kaygı taşımayan, rahat ve kendinden emin bir şiirdi ve bunun doğallığını yaşadı

"Cahit Zarifoğlu'nu Anlamak Üzerine, Zarif Şair Cahit Zarifoğlu, Ali Haydar Haksal

"Sanırım şiirin evi kalbdir ve kalbe yazılmalıdır. Zekânın rolünü inkâr ediyör değilim. Bilakismutlaka gereğineinanyorum. Buradaki inceliğedikkat etmenizi isterim. Bu şuna benzer ki, İslâm'lamükellef olmak i çinakil şarttır, amaiman akılla değildir."Cahit Zarifoğlu, Okuyucularla

Şiiri sevmek, şiirden anlamak, şiir okumakzordur. Yazar'ım derşir yazan insanmınyazarmı? Ne farkeder? Hiç şiir okumam, hiç şair bilmem der pek çokkitapokumuş kimseler bilebazen. Şiirapaynırbünya, aynıbir deniz. Oysaedebiyatlağrudan bağlıdır etle tırnak kadar. Şiirzordur buna katılıyorum ama birde şiiriiniçine girdiniz misanki sonsuzbir kuvvette akanbir nehirdekeyifle yol alırsınız, çıkmaz istemezsinin bir daha. Cahit Zarifoğlu şiirüzzeine konuşmak, bir şeyler yazmak tüm bunların dışına çıkmak olmalıdır. Bu gökyüzünden, bulutlarınarasından başını çıkarıp güneşbakmakolmalıdır. "Kuşlara tasmağaz, yağmardış, yağış oğlu Zarifoğlu'nun birşirini okumaya

başlırsınız,okurkensankidüzbir yolda yavaş yavaş ilerliyormuşsunuzdabirden göklere çıkmış gibi olursunuz. Şiir devam eder ama siz baştan okumaya başlırsınız o şiiri, bu sefer hazırlıklı sizsiniz, biraz öncesiziadeta göklereçıkıran dizeye gelirsiniz ve bu sefer beraber yolculukyaparsınız şiirde. Ve bir dahaokursunuz şiirini çünkükühiç bitmesinilistemeyeceğinizin anlıyaşıtır Zarifoğlu size. Yapmanız gereken şey Zarifoğlu'nun şiirlerini birden önce okumaya başlamak olmalıdır. Okuyanlar şanlı, henüz okumayanlarısedaha f azlazaman kaybetmemelidir. Ne yazsık ne boyselek Zarifoğlu şiirine girmeyenederdimizi anlatamayız.

Alıntılarmarımdan da okumuş olduğunuz gibi yazar Ali Haydar Haksalın, "Zarif ŞairCahit Zarifoğlu" kitabında Zarifoğlu'nu dahaiyi anlamakisteyeceğinizizdüşünerek edinmenizi tavsiyeediyorum Melankolik bir biyo grafi kitabı diyebilirim bu kitapçın.

Ali Haydar Haksal "Zarif ŞairCahit Zarifoğlu" kitabının "Cahit Zarifoğlunu Anlamak Üzerine" bölümündeZarifoğlu ve şiiri için yinelilginç detaylar veriyor bize

"Zarifoğlu, şiiri ve kişiliğini düşünürken O'nu yeniden bir daha anlamakta birlikte yeni şeyler de anımsamaya çalışmayı gerektirir kendiliğinden. Doğrusu O'nunla birlikte olmanın haz ve mutluluğunu yaşadım. Belkiortak özellikler taşımayı da bunakatabilirim. Şiiri ve kendisinin anlaşılmacığını bugün de düşünüyorum. "Mavera" dergisi İstan bul'a taşıdığıında bir okurun protesto mektu bunu anımsadım. Kişi diyordu ki, " Bu dergide Zahit Zarifoğlu ve Ali Haydar Haksalyazmayı sürdürürse bir yıl boyunca bu dergiyi almayacağım ve protesto ediyorum." Zarifoğlu'nungölünyeseyenkaresi gözlerinin önündedir. Bu esmer gözleri ile her şeyi gördüğünü hissediyorum

bellegimden. Hâlâ bana acır bir
tebessüm gibi gelir.

Şiir dünyası için büyük bir kayıp oldu.
Yukarıdaki anımı anlatmamın nedeni
sanatçının yalnızlığını yaşadığının
resmidir bu. Ama hüzünlü bir resmi. Her
sanatçı ister ki eseri okunsun, izlensin.
Kendilerini okuyan, gene de kendileri
olurlar çoğu zaman.

Yani Zarifoğlu yaşadığı dönemde
yazınında anlaşılamadığı içinkendisini
hepyalınız hissediyordu.

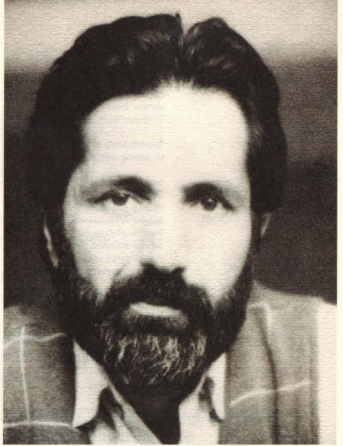
Bir ziyaretimde yanımda "Şiir Atı"
dergisini götürmüştüm. Cernat
Süreya'nında bir şiiri vardı. Okudu;
"Yazık" dedi. "Çok kötü. Kendi şiirini
yiyor. Gençlerin şiiri onunkinden iyi."

Şiir gibi yaşamayı seven bir insandı.
Birlikte yürüyüşümüz, oturuşumuz ve
konuşmamıza yansırı. Bir ürpertiyle
içinde taşıyarak yapırdı tüm bunları.
Doğallığını içinde taşıyan ve kendini ele
vermeyen bir kıvrak zekânın kendisiydi.

Günümüzde kendi iç dünyamızı
sorgulamamız için bize çok neden
veriyorki bazı insanların yaşamı.
Becerebiliyor muyuz bunu bilmem ama
"Zarif" olmak gerekiyor. Daha çok zarif
insan gerekiyor. (Toplumlara)

Yedi Güzel Adam Kimdir?

Biruzun şiir. Kısım kısım yayımlanan.
Çokça sorulan, merak edilen bir
edebiyat olayı haline gelen, edebiyat
ortamını çokça meşgul eden, Cahit
Zarifoğlu şiiri. Kimbu Yedi Güzel
Adam? Esasen anlaşılamayan bir
durum demek daha doğru olur. Cahit
Zarifoğlu'nun şiiri uzun solukludur.
Şiirleri nehir gibi akar. Yedi Güzel Adam
şiiribu ve benzeri soru kalıplarına ve
soyut-somut kavramlara
sıkıştınlmamalıdır. Önemli olan şiirin
kendisidir. Budurum şiirin alanının yok
edilmesia nı larına gelir. Yedi Güzel
Adam güçlü bir şiir ve şiir kalıplarına
şiiirdir. Cahit Zarifoğlu genç yaşta



hayata veda etmemiş olsa muhtemelen
Yedi Güzel Adam şiiridevam edecekti

Yedi Güzel Adam, şiirdir.

Yedi Güzel Adam, destandır.

Yedi Güzel Adam, liriktir.

Yedi Güzel Adam, bir metaforudur.

Yedi Güzel Adam, şiiri okuyan okurun
şiirdene bulduğu dur.

Günümüzde kitapları

Yedi Güzel Adam, Yaşamak, Şiirler,
Hikâyeler Zarifoğlu'nun başlıca
kitaplarıdır.

Çocuk kitapları: Serçe Kuş,
Ağaçkakanlar, Katıraslan, Yürekdede ile
Padişah, Gülöçük, Küçük Şehzade,
Motorlu Kuş, Kuşların Dili ve Ağaç Okul

Günümüzde hakkında yazılan
kitaplar

Yedi Güzel Adam, Zarifoğlu'nun
kendisidir. <https://antey.org> yaydır
Haksal

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi <https://antey.org>

Ve Tek Kare Bir Film, Cahit Zarifoğlu

Tabiata çıkıyorum
Göğsüm bir müzikle
Vuruyor ritmini
Dinliyorum hüznününündeki güzelliğin

Başımdafirtına bir taş
Unutulmuş padişahlıklar

İpiri gözleriyle uyanıyor
Şugündüzden kalan mesele
Bir hatip bir kuruntu
Rutubet ve ukalalıklarla dolu bir debdebe
Başını koyduğunu yastık
Bir yılın sürünerek geçmiş gece
Hadı bir sonuç yaz bir teselli uzat
Göğüs ağrılarına çırpınırlara
Korkulara
Ve bir çingirak gibi öten zamana

Kolye gibitaşıyorum boynumda
Varlığının onun
Bir ceylantutuyorağında
Kuşlarataklıp gidiyoraklım
Her gün kaçıyorum
Yoksagülüşün

Gelipsiyasetten kozmatikten sözlediğin
Bakıyorum alev edönüşüyor bir çırpıda

Dost
Bueli sıkı tut
Çarşıda evimizden uzakta
Bir pazugüreşi varsa kaybolmayalım

Gececektir daha daha
Günler
Bilemeden kavramak nasıl

Zirvesine göz koyduğumdağlara bak
Koşuptakıldığım çitlere bak

**Bu insanlar dev midir
Yatak görmemiş gövde midir**

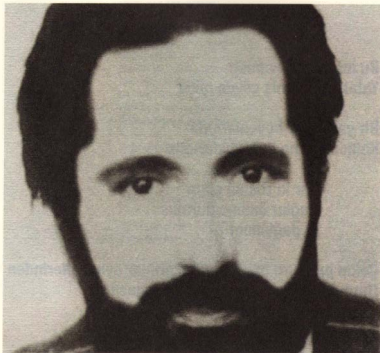
**Bir yara açar boyunlarında
Kolkola durup bağırıdıklarında**

**- Yar kurbanın olam
Dağlar önüme durmuş
Ki dağlanam**

**Çekip pırl pırl mavzerler çıkardılar oyluk etlerinden
Durdular ite çakala karşı yarin kapısında**

Cahit Zarifoğlu

Yaşamak, Sankamış, 1979



A person is seen from the chest up, holding and reading a newspaper. The person's face is obscured by a large, semi-transparent white rectangular box. The background is a soft, out-of-focus grey. The text "Ne çok acı var." is printed in a bold, black, sans-serif font in the center of the white box.

Ne çok acı var.

"Türkler tarihin her safhasında görünen, tarihi inşa eden kavimlerden biridir. Bugünkü medeni dünyada hiçbir eski dünya kavmi ve ülke yoktur ki Türkler olmadan tarihini yazabilsin. Mutlaka, Türkleri ve Türk tarihini bilmek zorundadır ki kendi tarihini anlayabilsin."

İlber Ortaylı

Türklerin Tarihi // Dil

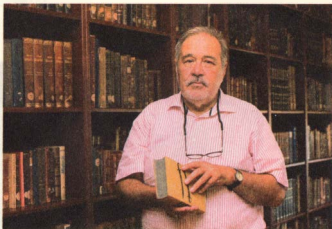
İLBER ORTAYLI

Tarihte bilinen eneski alfabeler nelerdir? Türkler tarih boyunca kaç alfa bedegıştirmiştir?

Çivi yazısı ve hiyeroglif aşağı yukarı MÖ 1. yüzyıldayerlerini tümüyle daha gelişken ve fonetik alfabelere baktılar. Bunlardan biri hiyeroglif ve çivi yazısına göre harfleri yirmikiye indiren ve ses yönteminde yanan Fenike alfabesidir. Fenike alfabesi; 1. aleph, 2. vav, 3. yodh harfleri ile 1) a, e 2) o, u, 3) y, i seslerini içeriyordu. Fenike alfabesinden çıkan birkol ise Suriye'de Aramî, İran'da Pahlavî, sonraları Araplarda Kufî ve Neshî, Süryanilerde Estrangelos ve dolaylı olarak da Tufan yazıtlarında gördüğümüz Uygur alfabelerini temelini oluşturmuştur. Fenike alfabesinin aslı gelişme alanı, MÖ 11. yüzyılda İyon Adaları ve Yunanistan olmuştur. Yunanlılar; a-e, y-i, u-o seslerini aldıkları gibi, Samilerin 'ayn' gibi sessizlerini de sesli bir harf olarak aldılar. Böylece MÖ 403'te Atika'nın resmî alfabesi olarak kabul edilen klasik Yunan alfabesi ortaya çıkmıştır.

Alfa bedegışimi nasıl gerçekteleşiyor?

Bir toplumda zaman içinde değişen ve gelişen toplumsal ilişkiler nedeniyle daha standart ve mükemmel bir imlaya gerek duyulur. Bu da bir yerden sonra alfabeti etkileyip değişime zorlamaktadır. Alfa bedoğduğu günden beri değişmektedir ve hâlen de son şekline ulaştığı söylenemez. Türk dilini konuşanlar tarih boyunca kullandıkları alfabeti (esas itibarıyla) dört kez değiştirmişlerdir.



İlk Türk alfabesi ve yazıtları hakkında söylenebilir?

Vasily Radlov ve Wilhelm Thomsen gibi Türkologların bilimi dünyasına tanıttıkları Orhun Yazıtları, Türklerin bilinen ilk yazıtlarıdır. Bu yazıtlardaki ilk alfa bed, onu kullanan siyasal grubuna bağlı olan "Göktürk" terimiyle adlandırılır (MS 732). Thomsen 1893'te Orhun Vadisi'nde bulunmuş söz konusu yazıtların sımsını çözdüğünde, bilim dünyası ilginç bir olayla karşılaştı. Göktürk yazıtlarına işlerinde Sudakları (Sogdianlar) kullanıyorlardı. Bu sebeple büyük bir olasılıkla bu yazıtlar Sudaklar tarafından geliştirilmiştir. Bu alfabenin özelliği ise içinde yalnızca dört tane sessiz bulunmasıdır. Bu sessizlerin ince ya da kalın olarak değerlendirilmesi, yanına gelen sessizin ince ya da kalın oluşuna bağlıdır. Bu nedenle sessizler ince ve kalın olarak birkaç tane dir. Yazı bitişki yazılmaz, kelimeler üstüste konan ikinokta ile ayrılır. Dolayısıyla Göktürk alfabesi bürokratik hizmetlerin uygun olmayıp daha ekonomik ve invazyonca olarak kamıştığı yazıtlarına başka yerlerde

de rastlanır. Örneğin, Peçenekler ve Hristiyanlık öncesi Macarlar anıtsal yazıtlarda böylerunuk bir yazı kullanmışlardır. Bu örneğe Macaristan'ın Szekelistan bölgesinde rastlanmıştır.

Alfa bed yazıyı ilk ne zaman kullanmışız?

Son kazılar, buluntular göstermektedir ki, kullanış tarihimiz 700'lerde dir; ciddi bir kazı, arkeoloji ve tesbit yapmadığımız için böyde söylenmekteydi. Bu tarihi anlaşılan birkaç yüzyıl geriye gidebilir. Fakat ondan evvelinde Türkler için kendi yazısıyla kendini tarihe takdim eden bir toplum demek de doğru değildir. Tarih yapar, tarihte rolü vardır, o baka bir özellik; yani Türkler olmadan 2. asır tarihi düşünülemez, mümkün değildir. Ama Türklerin kendilerini ifade etmeleri, ortaya koymaları, bir şekilde kendilerini yeniden üretmeleri yazıyla mümkün olduğuna göre, bizde de tarih 6. asra kadar geriye uzanabilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://arxiv.org>

Anadolu'nun Türkleşmesi denenolay
 irki bir keyfiyet değildir; hatta tümüyle
 kültürel bir olayda değildir. Türk dilinin
 Küçük Asya'nın büyük bölümünde
 egemen olması uzunbir zaman içinde
 gerçekleşmiştir. Türkçenin Küçük
 Asya'da tutunması kesif bir Türk göçü
 kadarülkede yaşayan halkın kültürel
 birlik içinde olmamasından da ileri gelir.
 Doğu Anadolu'da çeşitli Ermeni
 lehçeleri, Kürtçe, Güneydoğu'da da
 Aramca gibi Sami diller, Kapadokya'da
 muhtelif dilve lehçeler, güneyde
 Pamfilya, Psidya, Likya'da ve batıda
 Karya, Iyonya'daayn Helen lehçeleri
 konuşuluyordu. Bunlardan başka
 Balkanlar'dan getirilip Anadolu'ya
 yerleştirilen Uz, Peçenek gibi Türk
 kavimlerinde saymak gerekir. Dil birliği
 olmayan ülkede, dilin birliğide yoktur.
 Ortodoks-Roma Kilisesi ve Yukarı
 Mezopotamya kavimleri Nesturi,
 Morofizist ve Haçlı istilasından sonra
 kısmen Katolik Kilisesi'ne bağlı idiler.
 Türkçe bu Babil kulesinin tam
 merkezine ortakbir anlaşma dili (lingua
 franca)olarak yerleşti.

Anadolu'da yerleşik düzene geçişte İran
 devletiyönetmi kadar, Bizans'ın daetki
 ve katkısı olduğuna kuşku yoktur. Bu iki
 unsurun araştırılması ise yeterince
 cevaplandırılmayansorunlarla
 uğraşmayı gerektirir. Göçebe
 federasyonları halindeki Danişmend
 veya 15. asır İran'ındaki Türkmen
 Akkoyunludevletleri gibi siyasal
 kuruluşlar dağılmaya mahkûmdu.
 Selçuklu düzeni biryandan devlet
 sistemini kurarken, bir yandanda
 göçebelere eritilmesine bertaraf
 edilmesi ile uğraştı. Ancak bu konuda
 kesin başarıyı Osmanlılar 15. ve 16.
 asırlarda eldeetmiş görünüyolar.

**Türk diline geçerek, tarih
 sahnesinde Türkçe her şartta
 yaşatılmaya çalışılan bir dil değil mi?**

Evet, Karamanoğlu Mehmed Bey
 bırakalım sıradan halkı, bürokrasinin
 dahi Farsçave Arapçada yeterince
 birikiolmadığı, bilhassa yazışmada
 Türkçeyezorunlu bir dönüşü ifade eder.



Türkler 18. asra kadarpek dil ulusalcısı
 sayılmazlar. Türkçeyi savunan Urfa
 Nabi (18. asır), Evliya Çelebi (17. asır),
 Bergamalı Kadri gibiMuyessiret'i-
 Ulumadlı eserin sahibi (14. asır)
 adamlar vardır ama muhtemelen
 Arapça ve Farsça eğitiminin yeterince
 alınamamasından dolayı Türkçe zorunlu
 olarak yaşamıştır.

**Meşhur bir soru var; birdilli iyi
 öğrenmenin yolu, kendi dilini iyi
 bilmeyi gerektirir mi?**

Türkler Türk dilini öğrenmişve
 kullanmıştır. Avrupalıların Latinceyi
 yoğun olarak kullanması gibibir Farsça
 ve Arapça ustalığı ve yaygınlığı
 görülüyor; muhtemelen yabancı
 dillerdeki bütüncü ve tutarlılıkların
 tekelinedilimlerinin birleşiminde

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://irante.org>

Türkçenin zenginliği mukayesellolarak işlenip felsefeve edebiyattayeterince kullanılamamıştır. Zira tezatır ama yabancı dil bilgisi anadili zenginleştirmeye de yarar. Bu, modern zamanlarda bile bir vakaıdır. Şimdi yoğunbir İngilizceğitim modasıvar. Ne varki herkes böyleyanı yamalak İngilizce öğrense eminolunı Türkçe hayli geriler, çünküabuk sabukTürkçe konuşma başlarve karıştırılır; iyi yabancı dil öğrenenlerise Türkçeye İngilizce karıştırmaz.

TürkDil Kurumunun görevi nedir?

Bugün dahi bu alanlarda çok yavaşve az verimleçalıştığımız, gerekli sayıdaki dilli öğrenmek ve öğretmekonusunda yayakaldığımızıcağıktır; meselâ 21. yüzyıldaTürkiye, Azerbaycan, eski Osmanlı imparatorluk toprakları ve Türkmenistan'a yakın bölgelerde konuşulan Özü ya da Türkçeçeşitli lehçevédillerinetimoloji bir lügati (kelimelerin kökenini gösteren) çıkmış değildir. Dahası Profesör Andreas Tietze'ninTürkiye Türkçesi üzerine ölümü dolayısıyla yarım kalanetimoloji lüğatininbille derieniyayına hazırlanmadığını belirtmek gerekir. Bu, Türk Dil Kurumunungörevidir. Aynı kurumun,Türk dilinin fonetik laboratuvarınıkurmasıda gerekmektedir. Medeni milletlerin 19. yüzyılda tamamladıkları diyalektoloji (şive, lehçebilim)ve tarihîgramer çalışmaları Türkiyeiçin hayalolan alanlardır. Bu durum aşağıyukan Asya'dakicumhuriyetler için de geçerlidir. Sizin anlayacağınız Türklerin dillerininihmetmesibizeokulda öğretilenTürden değil, dahacıddibir boyuttadır. Maalesef 1930'lardaki dil tetkiki, dil araştırmaları heyecanı, dil kurumlarıve Türkoloji ile ilgili bölümler bu sorunları çözülemekten uzak,kuru bir başlangıç olarak kalmışlardır.

Türkçeyidoğrुकullanma çabamız yok sanki...

Kesinlikle! Düşünün ki Türkçeyi kullanılmaksız ediyorum.

Kullanıyoruz amakötü kullanıyoruz. Yapısını araştırmıyoruz, dünyadakidiger dillerinzenginliğiile karşılaştırdırdüzenlemeye kalkışmıyoruz.20. yüzyılda Türkçeyi kullanmakdemek; "divanda vedergâhta; çarşıdave pazarda" kullanıkonuşmanın ötesinde bir keyiftettir. Türkçeyi önce bilgisayarda doğrुकullanmalıyız.

Kaynaklara göre Türkçenin hangi tarihten itibaren kullanılmaya başlayan bir dilolduğu belli midir?

Dahaönce dedeğindiğimgibi, bizim kuşakların okuldaöğrendiğigerçek, Göktürkalfabesi ile yazılan devlet dili Türkçeyi Miladî 8. asra altıbirolgu olarakgörmektir.Oysa Göktürk metinlerinin 5. asra kadar uzandığı bugün anlaşıyor. Şüphesiz ki eski Yunan, eskiAramive İbrancametinler gibi 2 bin-3 bin yıl kesintisiz devam edenbir yazılı edebiyat geleneği ortada görünüyorsa da birçok kavimden daha geriye giden yazı dilimizolduğu anlaşıyor. Anadolu Selçukluları ise İranlılarınaksine Türkçenin çokda sıra dışına itildiği bir camia sayılmaktadı. Bu nedenle, meselâ Latinceyi 17. ve 19. asırlarda tamamen kullanan Macarlar16. asra kadarbilim, dinî hayatvedevletteağırlıklı olarak kullanan birçok Avrupalıulusagöreöz dilimizinsınırlarınadahaçok tutunmuş sayılır.

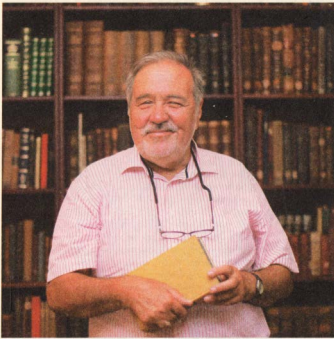
Türk toplumlarının semitik dillerle olan ilişkisi nasılolmuştur?

Türkiye Müslüman'dır, semitik dilleri bilmez; İslamiyet'in vahiydili olan Arapçayı veonunkökü olan Samidilleri de bilmez. Türk dilinin % 30'u Farsçadır, biz TürklerinFarsçaveFars kültürü şarında eskisinden de beter bir hâlamış, gerilemiş, hatta ölmüştür. Öyle ki İrandenilen dünyadan habersizmiş.Aynı şekilde Türkiye, Bizans imparatorluğu'nun varisidir ama Helen dilini öğretimi ve Bizans tetkikleri zayıf; filologyanın da, tarihten de habersiziz. Bizans ve Bizanslı zaafları bizim ne Avrupa'ya ne Asya'ya

tam anlamıyla oturabilmemiz ve etrafımızdaki hasımdünya ortasında kendimizi müdafaa edebilmemiz, dahası gelecek nesillere sağlığı bir kültür aktarabilmemiz mümkün değildir. Gençlerimizzengin bir kültürmirasialıp bununbilincindeolmadıkları içinön planda kimlik bunalmıradandoları bu bundan kaçmaktadırlar. Çünkubariz vasiıbudur; kimliğin oturmadığı, iyi tarif edilemediği, benimsenmediği yerde, ulus evatanı coğrafyası da benimsenemez. Tarihibenimsenmezse coğrafyayı da benimsenmez, dolayısıyla kimlik eksik teşekkül ederve ortada sadece karnını doyurmaya kalkan ve mütemadiyen bunu tekrarlayan garipbir toplum oluşur.

Bir konuyu ısrarla belirtmek isterim; 300 yıllık Türkiye modernleşme tarihinde bir tek Atatürk döneminde mümkün olmuştur ki iyi niyetle istekleTürk tarih vetoplumsaldışıöncesinin çihana açılmasınaçalışılmıştır.Çünkü Atatürk, Türk tarihini bir çiantarihi olarak düşündüğü içinsöz konusutarihin bilinmesigerekliğini düşünüyordu; yani Sinooloji, Hindoloji bileceksiniz, Persoloji,eski Farsça, Hindçe, Sanskritçe ve Çince kaynakları okuyacaksınız ki Türklertarihinihişsa edebileceğiniz. Hatta Sümerler Türk mü ya da değil mi, bunun içinAsiolojive Sümeroloji bileceksiniz.

Neyse ki dahaöncede belirttiğim gibi, tesadüfen 1933 Nazi iktidandolayısıyla bu dalları da en iyi bilim adamlarının Türkiye'ye gelmesiyle sözkonusudalları akademik olarak kuruldu; lakin yoğunlukladedam ettirmedik, bunu söylemekgerekir. Bu ananeyitekraklandırmamız, bir Rönesans yapmamız gerekiyor. Batı-Doğu aynı bir uydurmadır;tarihi gerçeğeturmaz. Amaulus olarağıne kapalı olduğumuz, derinlikli bir pragmatizme saplandığımız bir gerçektir.Dünyaya açılmak için ticari faaliyetetmez, dünyayıkoruyupvecek bir kültürel



HarfDevrimi'ninOsmanlıca mevzuundaki etkileri üzerine neler söylenebilir?

HarfDevrimi ile Çince'den Latinharflı bir dünyayaahutpiktografik yazıdan (resim yazısından)fonetik bir alfabeye geçmişdeğiliz. Avrupa'daki Şarkiyat şubelerinde bölölümeyeni giren talebelerin daha ilk haftalardaöktükleri bu harfleribizimkiler öğrenmezler. Öğrenemezlerdemedim,çünkü kendilerinde gereken merakve sabır yoktur. Haftalarca ellerinden düşürmedikleri iPhone'aharcadıkları enerjiyi Arap harflerine, İngilizce gramere veyamüzik derslerindeki notalara ayırpharcasalarbaşarılı olabiliyorlar.

Öyleyse tarih ileyazı arasındaki ilişkiye odaklanalım...

Tarih, hakikaten yazının kullanımına bağlıdır. Tarih yazılabaslamadıkça zaman boşeserir,boşeserir. Çünkü yazı;birtoplumunkendini ifade ve

davranışlarını muhafaza, aynı zamanda da kendiniyeniden üretme aracıdır. Dolayısıyla bu kültüre geçmeyen bir toplumunuygarolduğunu söylemek mümkün değildir. Hiç kimse kusura bakmasın,eski tarihimize övünürüz, hakkımızdır fakat Türklerin deuygar dünyaya adimatışikendi yazılı malzemesiyle kendini ifade eden bilgilerlemümkündür. Bunu da hepinizin bildiği, daha doğrusu okullardaöğretildiği gibi 8. asra götürüyoruz. Ama gidegide iki asır dahageriyegettik, çünkü son kazılar, buluntular göstermektedir ki yazıyı kullandırtarihimiz 700'ler değildir. Ciddi kazı,ciddi arkeoloji, ciddi tespit yapamadığımız için böyle söylüyorlar! Anlaşılan butarih birkaç yüzyılgieriye gidebilir. Fakat bunun evvelindeTürkler için uygartoplum safhasındandeki, tarihîtoplumsafhasındansözetmek doğrudur. Tarih yapar, tarihterolü vardır, o baka... YaniTürklerdeolmadın 3. asır tarih yazılabaslamadıkça zaman boşeserir,boşeserir. AmaTürklerin kendilerini ifadeetmeleri

yazılamümkün olduğunagöre, bizde detarih6. asrakadar uzanabilir. Şimdilik bundan öncesi yabancı komşu kültürlerin mirasıylaoluyorki kendimizi bu hazinelerin ortasındaaramakhenüz çok yendir.

Peki, bunlardan yoksunsak tarihi nasılanılayacağız? Her tarihinin pek çok dil bilmesi ve bazı dallarda uzman mı olması gerekir?

Böylebirini bulmakçok zordur. Bizim tarihedebiyatımız,Türk tarihialanında olduğugibi tercüme alanında da çok geridedir. Çevrilenbirtakımtarih eserlerini ta klasik devirlerden başlayarak yakındantanınamız, okumamız, dolayısıyla zihnimizi ve görüşümüzü geliştirmemizgerekir. Ancak bu imkânlar bize verilmemiştir. Ondan dolayıdır ki Osmanlı tarihini daimakıt malzeme ile değerlendirmek durumundayız. Şunu da belirtim ki, bu konudayapılançalışmalarve devraldığımız mirasbelkigübir orman değildir fakat çödeki birvahada değildir. Şu nokta üzerindsarlarla durmalıyız. Osmanlı tarihinin orijinal kaynaklarını bugün halkımızaoakutmayı bilmeliyiz. Bunları sadeceLatin harflerine çevirmek veya sadeleştirmek yetmez. Kaldı ki sadeleştirmeyi bile yapamıyoruz. Uzman olan yazarların bunlarıçocuklara ve gençlereöğütürmekten yenden kaleme alması gerekmektedir. Çünkü kronikleri, vakayınameleri okumak bir millete mazinin kapılarını açar. Dedeleriyle doğrudan konuşma imkânı sağlar. Bu çok önemli bir faaliyettir. Osmanlı tarihçiliği her şeyden evvelkaynaklarınaraştırılmasınıve okunmuşolan geniş kitlelere kazandırılmasını gerektirir. Onları okuyan birTürktoplumunun bireyleri farklı düşünse bile daha sağlıklıve seviyeli bir tarih yorumunasahip olacaktır.

Kaffa // Kahvenin Bulunuş Öyküsü

Sayı 11 | Öykü

KAAN MURATYANIK

İler de konup göçerler
Lâle sümbül böşerler
Ağalar, boyler içerler
Kahve de kara değil mi

Karacaöğlan

Güneş, örgülü kızıl ışıqlarını uçsuz bucaksız topraklarasaplıyordu, gökyüzünde tektük avare avaredolaşanbulutlarınhiçbirinin aklına gelmiyordu birbirleriniayaklaşmak

Khadîher gün altında götgelendiği ağacın yapraklarını izliyor, bazen uyukluyor, biraz ötedeki küçüklü tepede otlayan keçilerinî müşahade ediyordu. Habeşistan'ın sıcak toprağı bile esmerleştiriyordu, bu sıcakta yapılacak en güzel işti çobanlık. Her gün birbirinin tekrarı olsa da Khadiyi keçileriyle oynamak ve bu ağacın altına uzanıp ne kadar ömrünün kaldığını tahmin etmek, mutlu etmeye yetiyordu. Bazı geceler kaldığı ağacın yanından geçenehrinkenannadaoturup, kurbağalaratış atmak daf ena olmuyordu

Güneş yerini dolunaya bırakmaya hazırlanıyordu yavaştan, yıldızlar göğün ince katmanının ardına rast gele dizilmişler, nöbeti devralmaya bekliyorlardı. Khadi başını ağacın sertliğinden ayırdı, mahmur gözlerini ovuşturdu, sağa sola doğru esnetti bedenini, papucunun burnuna konan mendebur kara sineğini tek hamlede patlattı. Ellerini dizlerine silerek doğruldu, önce aşağıdaki keçilere baktı, hepsi yerli yerindeydi, ardından gözlerini tepeye koyduğu sürüye daktı; keçilerin halinde bir tuhafılık vardı, normalde başlarını otlardan kaldırmayan keçiler; zipıyorlar, sağa sola koşuşturuyorlar, çığ sesler çıkarıyorlardı. Khadi ilk kez böyle görüyordu onları, bugünher zaman otladıkları yer seyreldiği için keçileri ikiye bölmüş şimdi baktığı sürüyü küçük tepeye yerleştirmişti, rahat rahat otla-sınlar diye. Aklına ilk gelen şey, burada çeşitli böceklerin olduğu ve bunların keçilerinayağına tırmadığı oldu. Havaaay-dınlık olmadığı için keçilerin ayaklarını inceleyemedi doğru düzgün, hayvanları önüne katıp efendisinin ahırının yolunu tuttu.

Sabah güneşin doğuşu ile beraber keçilerin ayaklarını tektek inceledi; ne bir böceğe, ne de dikene rastladı, zaten keçiler de sakınmışlardı. Bu gün keçilerin yansıni yine dünkü tepeye yerleştirecek, gözlerini onlardan ayırmayacaktı. Son zamanlarda sürekli oturdugu ağacının altında bağdaş kurdur, cebinden biçişini çıkarıp elindeki dala şekil vermeye başladı, gözününbiri sürekli tepedeki keçilerdeydi. Sıcak ağırlaşmasıyla beraber, tatlı bir uykuya verdi kendini, keçilerin çığlıkla-nyla sıçradı yerinden, tepedeki keçiler yine dünkü gibi hareketlenmişlerdi, atlayıp zipıyorlar, ayaklarıyla toprağı deşiyor-lardı. Khadiyi saç diplerinden tırnaklarına kadar bir korku kuşattı, koşarak tepedeki keçilerin yanına gitti, bir yandan da aşağıdaki keçilere bakıyordu, onlar olan bitenden habersiz seyrekle otla-sınlar diye. Khadi, keçilerin ayaklarını inceleyemedi, onları yanına çoktu, sırayla hepsinin bacaklarını yokiadi; kan-

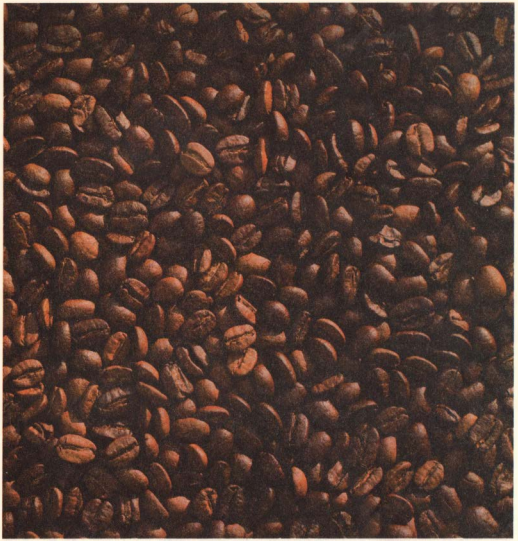
ca ve zararsız haşerattan başka bir şey bulamadı, keçilerin yediği ağaçlarındallarında dahirşey yoktu.

Gün batımına kadar kıvrandı, mutlaka kötü bir şey olmuştu keçilere. Ama neden diğer tarafta otlayanlarda sorun yoktu, buna benzer sorularla kıvranıp durdu akşama değin. Keçileri ağla soktuktan sonra, efendisinin evine epey uzaktaki oturan; meşhur Habeş büyüleriyle uğraşan adamın yanına gitti, durumu anlatıp keçilerin içinecin girdiğini ve onların otladığı yerde cinlerin cirit atığını söyledi, sabah büyü ile beraber oraya gittiler tekrar, çoban içkeçiyitepeye koydu, büyüye gözü-nü onlardan ayırmamasını tembihledi, gerçekten de güneşin en tepeye çıktığı an keçiler tepişmeye, zıplamaya başladılar. Büyücü çantasından çıkardığı çamur dolu kâseye daldırdı ellerini, kâseden çıkardığı siyah çamuru keçilerin üstüne sürdü, tam o anda üstüne çamur sürülen keçiler sağlam bir boynuz attı büyüye, içinden bir takım dualar okuyup tekrar yaklaştı boynuz atan keçiyi büyüye, bu defa yirtıcı birhayvan-ın dönuştü keçi, diğer keçiler de ona eşlik ettiler, hep beraber hücumageçip zavallı adamın üstündeki entariyi parampaça ettiler, Khadi zor bela kurtardı onlardan büyüyü. Adamcağız eliyle mahrem yerlerini kapatmaya çalışarak kaçıp gitti ora-dan

Khadi'nin şaşkınlığı ve korkusu biraz geçmişti, en azından artık cin ihtimali yoktu. Az evvel büyüye saldıran keçilerin yanına oturdu. Kararıldı, bu sim gün batana kadar fâş ede-çkti.

Gözlerini keçilere pereledi, o an gördü keçilerin yediği yabani vişneye benzeyen yemişleri. Keçiler dünden beri bu yemişlerden yiyorlardı, heyecanla ayağa kalktı, yemişlerin sallandığı ağaca dokundu, dallarına, yapraklarına... Tereddüt ederek bir yemiş koparıp ağzına attı, yabani vişne olmadığı belliydi, acı ama lık bir aroma dağıldı diline, art arda üç beş tanedaha yedi. Ağacın altına oturup bu yediği acı yemişin nasıl bir etkisi olduğunu beklemeye koyuldu, aradan saatler geçmiş Khadi'nin her zaman üstünde olan uyuşukluktan ber kalmamıştı, kendini gayet zinde, yenilenmiş hissediyordu, bununla beraber ellerinde ince bir titreme dolanıyordu. Kalbi de daha hızlı atıyordu sanki. Yüzünü buruşturarak, bu yemişlerden epey yedi Khadi, şimdi o da kendini keçiler gibi hissediyor, sağa sola koşuyor, bu mucizevi yiyeceği herkese anlatmak istiyordu. Ertesi gün efendisine gösterdi bu yemişi, avuç do-ğruca toplayıp efendisine gösterdi, efendisi de bu kırmızı meyveleri...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranteey.org>



Zaman içinde bu kırmızı meyveleri kaynatıp suyunu içmeye başladı Habeşliler. Habeş diyarına gelen seyyahlar ve ticaret kervanlarıyla tüm Arap yarımadasına oradan da İran ve Rum diyarına yayıldı. Ticaret kervanlarına bu yemişleri develerin ayaklarına bağladılar, uzun yolculuklarda, develer yürüdükçe ayaklarındaki torbalarda ezilen yemişler başka bir tada dönüştü.

Sufiler kendi iç içe geçmiş bir başına adamı içti, içmeye başladılar, bu yemişin suyunu

Bağdat'ta beyaz elbiseleri içinde kâinatın nasıl büyük bir giz çukuruolduğunu tartışan iki âlameden biri diğerine hadi birer tane daha içelim dedi. İki âleme sabaha kadar dünyanın gizleri hakkında tartışıp durdular, sabah namazını kılmadan evvel kahveyi bulan Çoban Khadi'nin ruhuna rahmet okudular, Khadi'nin keçilerini otlattığı yerin adı Kaffa olarak anıldı o gündensonra.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

EZGİ AYVALI

O küçük şirkette çalışan herkesten farklıydı Zehra. Ona göre buradakilerin hepsi oturduğu yerden para kazanıp akşama kadar birbirinin dedikodusunu yapan, birinin ne giydiğinden diğerinin ne yediğine, öbürünün kiminle konuştuğuna varana dek herşeyi didik didik inceleyen amadaha kendi masala-rını toplamaktan aciz bir avuç kıyırkınsandı. Sadece kadınlar değil, erkekler de böyleydi onun için. Akşama kadar ağızlan-da sakız, kıvrılarak işveyle cilveyle doluyorlardı etrafta. Böylesini şimdiye kadar ne görmüş, ne işitmişti Zehra.

Herkes ögle yemeğindeyken o kovasını alıp ofis katına çıkardı. Dağılım sandalyeleri, tozlu bilgisayarlar, işe yaramaz renkli süslerle bezenmiş tembel masaları geçip büyük pencerenin kenarına giderdi. Önce camı sonuna kadar açıp şehrin yanık mazot kokusunu içine çeker, sonra eline bir türlü eskimeyen "Braksan bütün dünyanın kirini, pisini temizlerim bu bezle" dediği san bezini alır, başlardı acıklı türküler söyleyip kendince oynamaya.

Başka türlü katlanamazdı bu hayata Zehra. Köyü düşünürdü. On yedisinde zorla evlendirildiği, geçen yıl onu iki çocuğuyla bırakıp rahmete kavuşan yaşlı kocasını, o gittikten sonra büyükükçeziyavadan çıkan kardeşlerini, köyde hakkında başlayan söylentileri hatırlardı. Kolunun altına aldığı çocuklarıyla, "Şehre gidecem. Orda yaşayacam. İşe girer bakarm, okuturum bebelerimi," diye evden çıkışı, "Yere batsın lafınız sözü-nüz. Evlenmeyeceğim daha, dul kalacağım" diye avaz avaz bağırışı gelirdi aklına.

Bir gün yine böyle "Mevlam birçok dert vermiş, beraber derman vermiş. Bu tükenmez derdime neden ilaç vermemiş?" diye türküsünü söyleyip ofiste kendinden geçerken, kapıda aniden bir adam belirdi. İri yarı, takım elbiseli, çatık kaşlı bu adam eşikte durmuş, gülmek için sıkıdığı çenesinin titrediğinin farkında bile değildi. Zehra o an kendinin de anlayamadığı bir dürtüyle yere düşüp, başladı yuvarlanmaya. O masadan bu masaya, o duvardan bu duvara dakikalarca yerden kalkamadı. Kalktığında adam bir hayaleti gibi ortadan kaybolmuş, yerine ofis çalışanlarından genç bir çocuk gelmiş duruyordu kapıda. Sanki biraz önce üzerinden yüklü bir kamyon geçmiş gibi işlemsiz eşarbi saçından düşmüş, kömür karası gözleri sulanmış, çilli yanakları utançtan al al olmuştu. Çalışan çocuk gördüğü bu manzarayı diğerlerine de anlatınca, günlerce dalga geçip eğlendiler onunla.

Düşmek, herkes ayaktaiken düşmektir. Zehra evelden beri bunu biliirdi. Birçok gün önce işyerinde başkalarının da belirlili hayaleti adanmış Zehra olduğunu o günü çoktan biliyordu. Yağmurun içinden çıkıp gelen bu adamı görünce karşıya geçmeye kork-

tu da, yine de kalabalığa karışıp yola atlayıverdi. Hiç kimse anlayamadı ne ara o iki kanşlık çamurlu su birikintisine dalıp tepesine kadar ıslandığını. Zehra eşarbını kapatıp yüzüne, kendin izor atığı otobüste altı durak boyunca utancından ağ-ladı

Eski tadı kalmamıştı artık. Türküleri de azalttı. Her yerde, her an belirebilir sanıyordu adamı. Diğerlerinin alayına içten içe alınıyordu. Yine geçti gitti sandığı, unuttuğu bir gün adamla merdiven başında çarpıştı. Kucağına düşüyor gibi oldu da, yönünü değiştirmek için kaldırıp kendini karşı duvara vurdu. Tutunamayıp paldır küldür yuvarlandı merdivenlerden. Çatla-yın kaburgasının sancısını alay etmesinler diye belli etmedi yine kimseye.

Zehra'yı bu, Başkaydı. Gençti, kürpeydi hâlâ. Okumaya öğrenmeye hevesi olmasa da elinden her iş gelirdi. Hele bir de san bezini aldı mı eline, boyun eğmezdi hiçbir şeye. Daha önce böylesine netanık olmuş, ne yaşamıştı. Kocaşehirdedanişacak, konuşacak tek kimsesi köyden gelip yanına sığındığı yaşlı halasıydı, "Halam ne bileyim düşünüyom işte. Adamı nerde görsem ordan oraya vuruyom kendimi, yuvarlanıyom duruyom. Çok utanıyom. En çok da ondan utanıyom," diye anlattı. Anlatırken yanakları yine alıdı.

O günün arkasına haftageçmeden, yaşıtı bir kadının az çalış-anlı emlak ofisinde işe başladı Zehra. Zaman sonra bir gün, çocukları okuldan alıp eve dönerken öylesine bir taşla takılıp devrildiği yol kenarında, tokat yemiş gibi hatırladı o iri adamın yüzünü. Biliyordu, kaçamayacağı hatırlamaktan bundan sonra. Onu son görüşünü, ayrılmak için müdürün odasına girip karşısında müdür diye onu buluşunu, bütün köybeşakaldırıp bir adam karşısında nasıl sesinin soluğunun kesildiğini hiç ama hiç unutmuyacaktı. Nefes almanın, ellerini hareketsiz tutmanın, bir ayağın diğer ayağının önüne atmanın, sabit duran bir sandalyenin üstüne tek bir hamleyle oturma'nın ne denli zor hareketler olduğunu ve bunu nasıl da beceremediğini hep hatırlayacak, bunu hatırlarken yanakları o gün gibi al al olacaktı. Adamın o gül ve kibaresiyle, "İşten ayrılrken tanışma-mız ne üzücü değil mi Zehra Hanım..." deyişini ömrü boyunca aklından atamayacaktı.

Bir yandan bütün bunları düşünüyor, bir yandan yolun bir ucundan bir ucuna bakıyor, bir yandan da burkulan ayağını ovuşturuyordu Zehra. Kızı gelip yanaklarını silirdi. Oğlu elinden tuttu, çekip kaldırdı var gücüyle annesini yerden. El ele tutuş-bir, "Zehra! Zehra! sonra...!" diye yandan gecen arabalara, otobüslere, insanlara dolmadan bir türlü tuttu...



"Görmemişim böyle doğu karını, ben ne bileyim kara sevdan adını, tutulur dil gönül sasar yanarsın, eloğludur aliverir aklını, düşe kaka sevdaların kanırsın."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>



10'da devre, 20'de biter." dedi topun sahibi. Maç başlayana kadar ne derse hep onaylanırdı. Hatta bazen kimin oynayacağına bile o karar verirdi. O yüzden mahalle takımında yer bulmak için ya topun olacaktı, ya da topu olan arkadaşın....

Eğer bu ikisinden biri değilsen, kaleci olarak yerini sağlamla alacaksın. Çünkü bir mahallede eşine az rastlanır bir şey varsa o da kalecidir. Kaleci olmak mahallede ulvi bir görev olmakla birlikte hatalı performansında artık "kovalık" statüsüne ulaşabilirsin. "Ma iyi kaleciysen" diye mahalle jargonu ile "panter" gibiysen, her maç kazanın görev verenleri bulursun. Üstelik bazen bir üst ligde yani senden büyüklerin maçların

da bile forma şansı bulursun. Mütemadiyen kendini "Waka-bayashi" ile özdeşleştirir ve hemen bir şapka tedarik edersin. Şapkanın ucunu huni haline getirip bir kaynak eldiveni ile imaj çalışmalarını tamamlamış şimdi antrenman sıran gelmiştir. "Şut çek de alışıyım." şeklindeki ricalarınla takımın forvet oyuncusunu gaza getirerek vurulan hertopa uçarsın

Cem de mahalle takımının kaprisli kalecisiydi. Aslında kaprisli olan annesiydi. Ne zaman Cem'i maça çağırırsak, önce annesini ikna etmemiz gerekiyordu. Ama bu her zaman çok da kolay olmayıyordu. "Kaleci Cem'i caminin önünde... Şa ya ya, şa şa şa, kaleci Cem çok yaşa!" diye bağırırsak da genelde ateşli bu

taraftra grubu finali "Döndü TeYZe n'oluuuuur?" şeklinde yapıyordu. Uzun uğraşlar sonucu ikna olan Döndü TeYZe, hâlâ patronun kim olduğunu göstermek adına şartını bildiriyordu. "Akşam ezanı okununca gel." Yani Panter Cem'in bütün bu süksesı, hoca "Allah'ü ekber..." deyince bal kabağına dönuşüyordu

Taşlar dizilmiş ve mahalle takımının defans oyuncusu, kutsal görevini yapmak üzere kale çizgisine yaklaştı. Genelde kalıplı olup defansta gelen topuataca atmakla görevli olanbu tosun-cuk, kaleleri adımlardı. İki kalenin adımları aynı çıksa bile; gö-revini kutsamak adına, ufak dokunuşlarla kalelere son halini verirdi. "Yaş mı kuru mu, kale mi top mu?" faslının sonra maç başlamıştı. Ben, topum olmadığı ve toptan da çok anla-mayanları kale arkasında, Cem'in muhteşem kurtanşlarını iz-liyorduk. Hatta bazılarımız maçta benim de emeiğim olmalı di-ye kaçıhaner topuu peşinden koşuyordu. Bu tür sportif aktivi-teler, bir sonraki mahalle maçında kendine yer edinme çalış-maları olarak da zekiceydi,...

Maç, "Taş üstü, havadan gol olmaz, yerindenkullan" tarzın-daki olmazsa olmaz kuramlar çerçevesinde devam ederken aniden durdu. Bir "Tauru's" o uzun burunlu tam da maçıu or-tasına sokup, "ön sekize" parketmişti. "Gidin başka yerde oynayın" diyen Murtaza Amca zar zar ikna olup araç çekilmiş, saha yabancı maddelerden anndırılmıştı

Cem'in takımı onuncu golü, boş kaleye, yerde topa kafa ile vurarak atıp devreyi galip bitirdi. Mahalle maçlarında devre arası demek çeşmeye koşmak anlamı taşırdı. Kondisyonlarını ilk yarının sonlarındafazlaharcamayayan takımlar sulcişçeş-meye depara kalkmıştı. Bir taraftan "birim, ikiyim, üçüm..." diyerek sıralamalar yapıyor, diğer yandan top sahibinin yan-cıları "Ahmet senden sonrabenvanım değil mi?" diyerek ken-dilerinekaynak yerı açmaya çalışıyorlardı. Sırayagirentakım-lar çeşme bağında "Fazla içmeyin kesilirsiniz." gibi teknik ko-nuşmalar içinde, "Ağzınızı değıdirmeden için lan!" diyerek sağıklılarına dadikkatediyorlardı.

İkinci yar başladı. Bu seferrakip takımüst kaleye geçtiğı için ataklarını artırmış, Cem'in üstünde baskı kurmuşlardı. Cem kurtarıyor onlar saldırdıyordu ve bu dakikalarda ceza sahası içinde karşı takımın forvet oyuncusu düşürüldü. Fakat rakip forvet kendini yerle öyle bir atmıştı ki, iyi bir Arif takipçisi ol-duğu belliydi. Üstelik Arif'in sadece hakemi ikna etmesi yeti-yordu. Ama mahalle maçında penaltı kazanmanın için rakip ta-kımın oyuncularını penaltı olduğuna ikna olmalıydı. Gerçi böy-le bir durumda oy birliğinden ziyade bir kişinin kabullenmesi "Adamın diyor oğlum, adamına sor." adaleti ile çözülyordu.

Penaltı atışını kazanan rakip takım oyuncularını hemen küçük adımlarla penaltı noktasını belirlemişti. Fakat "Tuvalete öyle mi gidiyorsunuz?" diye bir ses bile çıkmamıştı. Çünkü bu me-safe ayanlarımıştı. Takım arkadaşlarından kulagiñ yapıları

fısıltılarla hangi köşeyeatacağı konusunda tüyolar alan oyun-cu, topu koltuğunun altındatutuyordu. Fakatbu heyecan dolu anı, Döndü TeYZe'nin "Ceem baban geldi!" çıkıklan bozmüş-tü. Penaltı ile yüzleşmektense babasından korkan çocuk rolü-nü oynamayı seçen Cem, "Babam gelmiş ben gidiyorum." di-yerek maçı yüzüştü bırakmıştı. Cem iyi kaleciydi ama disiplin-sizdi. Şimdi yeni bir kaleciye ihtiyaç vardı üstelik penaltı kurtar-abilecek bir kaleciye.....

Takım kaptanı ile göz göze geldim, bu benim için bir fırsat olabilirdi. Zaten koltuğu sallanan Cem'in yerini alabilir ve penceremim altında kendimeseranan yaptırabilirdim. "Hocam benim oyuna al" bakişti attığım mahalle kaptanı, ki bu tek kram-ponlu olanımızdı, "Eray geç kaleye." dedi. Ok gibi fırladım ve elimde tükürdüm. Bu hareketi elinde eldiven varken yapmanın doğru olduğuna kanaat getirmem uzun sürmedi...

Dikkati gözlerle topu izliyordum. Sert bir şut çekmek için bir hayli açılan forvet, yumuşak bir plase ile topu kucağıma at-mıştı. Ama kurtanştan sonra yaptığım tert salto şutun zorluk derecesini artırıyordu. Kaleci yaşantıma penaltı kurtararak başlamıştım. "Aslan kaleci, panterpanter vall aha!" edal anı ile tebrikleri kabul edip kurtanşımı sert bir degajla süslemiştim Dikkatli gözlerle topu izlerken yeni statüme hazırık yapıyo-rum. Eldivenim vardı, olmadı yün eldiven de iş görürdü. Ama şapka lazımdı, bir de paçalarıma içime sokacağım beyaz toz-luk aldık mı tamamdı. Ayakkabı da lazımdı. Krampon mu al-malydım acaba? Yok yok en iyisi halı saha ayakkabısıydı, böylece beden dersinde de giyebilirdim

Birkaç talihsız gol yedikten sonra yine de üç beş topu çıkar-mıştım. Penaltı kurtardığımiçin yediğim goller "Kaleci ne yap-sın?" düzeyindeydi. Fakat her şey işten dönen babamı gör-memle değıştı. Kaleci olduğumu fark etmesi için elimi kaldırmıştım ama maç tüm hızı ile devam ediyordu. Pis burunlu vu-rulan bir şutun karnıma gelmesiyle önce bir acı hissettim, son tepemde birikişmiş takım arkadaşlarımı gördüğümü hatırlıyo-rum. Allah'tan babam yoktu aralarında. Şağlık ekibi müdahale etmeye çalışıyor ve tıbbi birikimlerini paylaşıyorlardı. "İşesin, işesin iyi gelir." diyerek karnıka kasık arasını ayırt edemeyecek kadaranatomik yapıdanuzak ol-salar da, işemenin hersakat-lanmayı önleyeceğıineınarıyorlardı.

"Ben iyiyim." dedim, "Karnı boşluğuma denk gel di." Ama gö-zümü toku arıyorduk, gol olmamıştı anlaşılır. "Kurtardım mı?" dedim, "Evet." Dedil er. "Lan bu iyi, bunun bir şeyi yok." diyen de oldu. "Ben devam edemeyeceğim." dedim. Gitmem ge-rekti, babam da gelmişti zaten. Bu iyi bir bahaneydi... Hem her iyi kaleci gibi, benim de kaptısı yapmak hakkımdı. Al-lah'tan ezan da okunmuştu. Topun sahibi de akşam namazını kılmak üzere eve koştu. O günden sonra hiç kaleye geçme-dim. Cem de geçmedi. Yeni bir çocuk taşınımıştı, üstelik kal e-

ESRAPULAK



Ne vakit yere sıkı bastım, o vakit yerden yükseldim. Hayal ettiklerimi gerçekleştirebilmek için ihtiyacım olan tek şey, kendime ait bir odaydı, kalbim'di.

- Çok mu aşkınsın ona? dedi.

- Öyle, dedim.

- O da seniseviyor mu? dedi,

- Fark eder mi? dedim.

- Ve bazen de beklediğin sadeceaçık bir gökyüzüdür.

- İlk baharşahit; öyle güzel sevdim kiseni...

- Ruhumbirgelincik çiçeğinin yaprakları gibibitgli de inceliyordun.

- Kelimeler ve aşk, mesafe tanımaz.

- Yanımda sen olacaksan yaşlanmaya razıyım tez elden...

- Zaman bu mevsimde dursa, ya da ikimizi de içine alıp geçse,, o vakit biz bahar olur muyduk?

- Hayatım, seni de içine aldığından beri 'yaşam'dı.

- Sevmeyi öğrenmellyiz canım,sevmeyi öğrenmellyiz.

- Senneredeisen ben orada olacağım, sen kendini dinledikçe ben seni dinleyeceğim.

- Mevsim bahar olunca, güneşin denizden doğuşuna şahit olana imrenirim.

- Ve düşlerim gerçek olduğunda kalbimesanılır, aşkla yazarım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MERVE ÖZDOLAP



Merve Özdoğru

Sınınnöbürucunda,
Kulaklarım kesik gibi, göğsümyank...

Bilirsin görünmez surlarla çevrilidir insanlar,
Kendinde hapissiragelince dokunmaya.
Yarı göğsünden kan damlamaz yani, başkasının omzuna.
Kendi kanındaboğulur, boğulurda doğarsinyeniden,
Dikişolup, çareolup yaralarına.

Duymaz kulaklarım duvarların arkasını,
Seninkiler duyar mı?
Solupgidiyordınle, mevsimsiz birçiçekdaha.
Dalgalar vurur, vurur da dün ırbazı geceler surlarına
Kuşatmış şerhler, çarptır, çarptır, çarptır, çarptır,
Hissetmekisterim çünküyalın sevdayı

-eğer varsa gerçekten- koynunda

Benbiraz rüzgânım, birazdalga,
Sesim var, sonum; ya çarpmak dağlara, taşlara ya kıyılara.
Gelgitaklım
Anılanmsa yakamoz
Mehtabın sen olduğu akşamlarda.
E biraz dasuyum ben kanışmışrakıya,
Kanınagireyim diye Truva misalibir oyunla.

Biliyorum korktuk, korktukhepimiz
İçimizi oyduk da ördük duvarları duyduğumuz her acıyla
Ama korkma kendinden, ben kanındayken
Uyanık ve sonsuz birsaşoluyla.
Uyanık ve sonsuz birsaşoluyla.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://arantey.org>

Mecburen, Mecburiyetten

YUSUF ÇOPUR

Mezarlığına girdi. Kapıları kilitleti. Rengi solmuş boz kanepe-sine uzandı. Sağında solda çoğuyanım bırakılmış kitaplara, etrafa saçılmış buruşmuş kâğıtlara baktı göz ucuyla

Kabir arkadaşlarına yabancılığı ilk defa bu kadar derindi. Ölüm yalnızlığını paylaştığıydı onlar. Yüzü gözü çizilmiş sayfalar... Bunca kitap, bunca yazar, bunca not, anlamsız geldi. Ne değişmişti hayatında? Eskiden. Kadehlerin bir avuntusu vardı en azından. Şimdi... Altı çizilmiş sızlı satırlar... Beynini kemiren sorular. Dünya ağrısını dindirecek bir uyuturucuya ihtiyaç vardı. Kitaplar bu acıları katlamaktan öteye geçmiyordu. Alışılmışın kayıtsızlığından çok öte yüreğine çöken bir hayatı yaşıyordu

Alışamamıştı. Hiçbir şeye. Kendine. Sevgiydi, aşkı, vefaydı... Hepsini herkesin inandığı birer büyük yalandı. İnsan ruhunun ıslahı için oluşturulmuş bu yapay duygulanınsadeceleruluna değil bedenine de ne kadar zarar verdiğini biliyordu. Kitaplar. Bu bildiklerini unutturmak bir yana doğruluyordu her seferinde. Haklı çıkmaktan yorulmuş pörsümüş ruhu bunalmıştı artık. Haksız olmaya inanmaya hazır. İnsan, diye düşündü. Gerçeği örtmeye, bir yalan uydurmaya ve ona inanmaya muhtaç olacak kadar zavallı. O zavallılığı bile yaşamadığını anıyordu. İçinden bir ses, sürekli onu meşgul ediyordu. Ne zaman bir yalana inanmak istese, ne zaman acıtan bir gerçeğe uzaklaşsa hemen devreye giriyor ve onu yüreğinden tutup peşinden sürüklüyordu. Belki, diye düşünmüştü, okuduklarını, kafamı meşgul ederken iç sesime de sağır olurum. Kitaplar, demişti bir dostu "sağır eder insanı. Kendi dışında her şeye sağır olursun." Ben, demişti "kendime sağır olmak istiyorum. Yabancı olduğum her hayat hikâyesinde yeni hayatlar kunuyor o hayatlarda boğuluyorum."

Gecenin sessizliğini bölen iç gürültüsüne katlanacak halde değildi. Çalışma masasındaki kumandaya uzandı. Bir iç sesi diyedüşündü, en iyi o andandahayüksek bir dış ses bastırabilir ancak. Televizyonun sesini iyice açtı. Aynı insanları gördü. Futboldan ekörümeye, siyasetten sanata her konuda görüşüne başvuru aynı yüzleri. Kalıplaşmış, önceden hazırlanmış kurgulu cümlelerle doldu beyninin içi. Sonra insaniğe patlayan bombalarla... Dünyanın dinmeyen acıları, çocuklar... Savaşın gözyaşları, anneler... Bayrağa sanli tabutlar... Ölüm... Yüzlerce kanalda gezindi durdu. Yabancı kanallarda aynı bakışlar, savaşın çocukları... Silahların gölgesine toplanmış binlerce hayat... İskelet avurtılarda sallanan solmuş bakışlar... Parmağı yoruldu. Fırlattı kumandayı. Bir karar vermesi gerekiyordu. Belki de...

Nerden çıkmıştı bu Nuray? Kavgalı olduğu hayatıyla ve ona hayat kaynağı olan yalnızlığıyla, çelişkileri, ızdıraplarıyla ne güzel yaşayıp gidiyordu. Önce eski ve acı bir hastalığı olan kitapları sonra yeni bir mecburiyet olan kendini musallat etmişti bu deli kız. Deliydi evet. Yoksa hayatı nefes alıp vermekten öte gitmeyen bu ruhsuz adamla niye bu kadar ilgilensin? Tamam, sevmişti kitapları. Acı bir hatırayı sevecek kadar. Oysa Nuray, kitapları sevmesinden çok daha fazlasını istiyordu Kendisini sevmesini. İçindeki bunca gürültüyle savaşırken şimdi bir de Nuray'la mı uğraşacaktı? Güzeldi evet, uzun saçları, derin mavi gözleri, küçük küçük fındık burun ve pembeyaz teniyle alımlıydı da.

- Güzel olan her şeyden hoşlanırım. Sen de güzelsin. Ama hoşlanmak içimle sınırlı bir duygu. Ötesine geçemem. Sınır ihlali ancak acı verir!

Utanmıştı Nuray. Mutlu olmuştu. Sonunda, diye düşünmüştü "Sonundabeni seveceğini biliyordum."

- Sakın seni sevdiğimi düşünme. Bahçedeki kuşları gördün, az ötedeki edepsiz kargaları da, her biri birbirinden güzel, onlara karşı ne hissediyorsam sana da aynı hissediyorum. Güzel olan her şeye hissettiklerimi.

Utançtankızaran yüz, sinirden al al olmuştu.

- Sevmek zorunda değilsin elbette. Madem...

Duraklamıştı. Mendilini çıkarıp silenen mavi kilerisiymişti.

- Madem, bu kadar uzak kalacaksın, mesafeler koyacaktın, niye yaklaşmama izin verdin? Dahası o gece... Off! Ne Allah'ın belası bir adamsın sen! Yok edebiyatmış, yok sanatmış, yok hayatın arılamıyımış... En büyük mutluluk hayal gerçekmiş! Nasıl da kandım sana! Bana öreğin duvarların harcı mıydı tüm bu yakınlığın?

Alnına düşen seyrek saçlarını geriye atıp Nuray'ın gözlerine bakmıştı.

- Senden önce içkim vardı, her gece bir umudun sıcak kucağınaydım. Onlara sığırırdım. Böyle bir zamanda genç ve güzel, okuyan bir kadına hayır demek, akıl kârı olmazdı

- Beni o saçma sapan zihinde yaşattığın kadınlarla aynı kefeyle mi koyuyorsun?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Beklenen bir soruya hazırlanan cevabın rahatlığıyla alaycı bir gülümseme belirmişti biçimsiz sakallıyla gizlediği ince yüzünde. "O kadınlar... O kadınlar diye hor gördüklerin sayesinde hayatta kalan biri var karşında. Evet, aynısınız. Hepinize gönlüden bir teşekkür borcum var. Bu ölmüş adama hayat oldunuz. Kadınları uzaktan severim ben. Uzak, hep korunaklıdır Nuray."

- Ne diyordum, kadınlar... Onları bir de müşterim olduklarında ve soru sormadıklarında severim. En iyi kadın susan kadındır demiş bir düşünür.

- Hangi düşünür söyleyebilir bu saçmalığı?

Bunu düşünmemişti. Uydurduğu bu cümleye bir imza bulmalıydı. Masanın ucundaki kitababaktı.

- Ne önemi var bunun Nuray. İlla da istiyorsan söyleyeyim. Oscar Wilde. Neyse, meselemiz o değil. O kadınlar deyip kötülediklerin, benim meleklerim. Hiçbirşey sormazlar. Beni kucaklarlar. Severler. Okşarlar. Başırlarına basarlar. Onlara sarılırım. Ağlarım. Severim. Birlikte olurum. Konuşmazlar. Suskunluk ne güzelşey Nuray! Güven verir insana! İstemediğim hiçbir şeyi söylemezler. Peki, sen razımsın böyle bir hayata?

Ne demekti şimdi bu? Aşk olduğum adam bu hasta ruhlı herif mi, diye düşünmüştü. Vurup gitmişti kapıyı.

Tamam demişti, bir hafta sonra mağazaya geldiğinde. "Tamam, ne istersen kabul ediyorum. Var mı ötesi?"

Şaşırmıştı. Her şeyin farkındaydı. Köleler kervanına yeni biri daha katılmıştı. Bu saplantılı ruh halinin hiç de yabancısdı geldi.

- Sen aklını yitirmişsin! Bir gecenin peşine bu kadar neden düşmektesin?

- Ne o korkun mu yoksa? Madem soru sormak yok, sen de sorma o halde. Neysem neyim. Sana ne! Seni seviyorum o kadar.

- O kadardemek... Sevmekle yetinir mi insan?

- Senden merhamet dilenecek değilim.

Sevmek... Önce seversin. Sonra ölürsün. Uzaktan hep uzaktan. Hayalden. Bedenler istediğinde onların hakkını verip yine uzaktan. Aslin..

- Sen nasıl bir adamsın? Ne biçim bir sevgianlayışın var?

- Sevmeyi hiçbir zaman bir mecburiyete dönüştürmem. Nefret ederim mecburiyetten.

- Sevmenin mecburiyeti mi olur?

- Tabii ki olur. Hatta seven de sevilen de mecburiyetlerine aşık olurlar zamanla. Dikkat et, en çok sevilen şirler "ben sana mecburum"lu şirlerdir. Niye mecbur olayım ben sana? Mecbur. Allahın belası insanlar, niye bağımlılar mecburiyet duygusuna. Herkes bir şeye mecbur olma derdinde! Delirmişler diyeceğim deliller daha özgür onlardan!

Ayağa kalkıp sesini yükseltmiş ve önündeki kitapları darma-dahağın etmişti. Nuray, onu hiç böyle görmemişti.

- Ne diyordum. Mecburiyet... Bak sen kendini mecbur hissediyorsun şu anda. Kadınlık gururunu bile ayaklarının altına almayan ne sence? Korkuların! Bir gecenin korkusu yeni bir hayata mecbur ediyor! Veya daha iyi niyetli düşünüyem, aşkıns... Aşk dediğin zıkkımın kökünü seni bir sona mecbur etmesi değilse ne bu halin? Hayatımda beni mecbur eden her şeyden uzakdurdum Nuray. Kimseyle içli dışlı değilim bilirsin Sokağa hiç çıkmam mesela. Kimseyle arkadaşlık, dostluk kurmam. Her temas yeni mecburiyetler getiriyor. Bırak arkadaşlığı, en sevdiğinde bile bu böyle! Birini seversin. Güzelidir sevmek. Ya sonra? O sevginin gerekleri başlar. Hersabahonunla uyanmak zorundasın mesela. Hasta olduğunda dibinde olmalısın. Kendinkadar onu düşünmelisin. Daha sayayım mı? Ondan başkasını sevemezsin mesela? Neden? Çünkü o sevdiğine ihanet etmiş olursun? Çok da güzel sevebilirim aynından birden fazla kişiyi. Bırak insanları. Şu kargaları görüyorsun değil mi? Onlarda sevdim. Sevdim de olmadı? Birkaç defa etmek attım önlerine diye şimdi arsız arsız beklerler kapımda? Hele şu şişkosu yok mu? En edepsiz. Gözümü oyacak neredyse. Beslemeyeceksin Nuray! Şu beslersen ona mecbur oluyorsun! Mağazaya girmeden görmüşsündür onlarca kedî dolanır durur. Martta grup olmuşlar, kapımda beklerler? Niye? Acıdır. Sevdim onları, biraz süt, biraz yemek verdim diye. Kendileri yetmiyor muş gibi mahallenin bütün şehvetli kedilerini topladılar başıma. Kediler bayramına hoş geldin!

Anlamaz bakışlarla karşısında oturan Nuray'a sigara ikram edip devam etti.

- Hele aşk denen mecburiyetler zincirine hiç girmiyorum. Aşk olduğun an ki öyle bir şey varsa, köleşiyorsun

Hep böyle olurdu. Aşka tutsaklıkla başlayan bu cehennemi mecburiyet, tutsaklığa aşkla devam ederdi. Gerçek bir kadını! Dokunacak, sevecek, sonra da terk edecekti. Düşüncesi bile onu irkittti. Ama... Nuray'dan uzak kalmak da istemiyordu. O, bugüne kadar bulduğu en güzel ve en etkili avuntuydu. Acılarını, iç gürlüğünü, ruh burkuntusunu... Hepsiyi uyandıracak kadar hayat doluydu. Ama o kadar. Hayatı hayatta olmama-lıydı. Neye ve ne diyecekti? Hayale mi gerçeğe mi?

2 X 2 =

Reenkarnasyon bilindiği üzere ruh göçü demektir. Ruhun sürekli olarak tekrar bedenlendiğine inanılır. Bence sadece ruh değil enerjisi olan her şey şekil değiştirip yeniden bedenlenebilir, başka şeylere dönüşebilir. Tabii ki eserler de... Yani hayatımıza kitap enerjisiyle girip başka şekillere, beyaz perdeye, tiyatroya, operaya, baleye, resme ve dahada arttırabileceğimiz sanat eserlerinedönüşebilir reenkarnasyon kitapları. George Orwell'in Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'ü de işte tam da bu reenkarnasyon eserlerinden bir tanesi.

Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'ü okurken hep bir cümle dönüp durdu içimde, "Bu kitabın ismi ne?" diye düşünürken...

Seksen Dört uyanmayı istediğiniz ama sonunu da her şeye rağmen merak ettiğiniz bir kâbus gibi üstünüze çöküyor.

Orwell, Julian Symonds'a yazdığı mektubunda, "Yeni kitabım roman biçiminde bir ütopya." dese de aslında Orwell'in kitabı distopya olarak tarihe adını kazımıştır. 1984 yılının Londra'sında, dünyaya hükmeden üç büyük devletten biri olan Okyanusya'da geçen romanda son derece baskıcı ve totaliter bir rejim anlatılıyor. "Tele-ekran" adını verdiği, yaşayan halkın yaptıklarını gözetleyen ve her şeyi izleyip ki buna mimiklerde dâhil buna göre hayatı kontrol eden ekranları okumak sinirleri yıpratıyor. İnsanlar bu ekranlar sayesinde dünyada gözetleniyorlar hatta ve hatta Büyük Birader'in nereye giderseniz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rante.org>

"İnsanoğlu, kimi zaman, acıya dayanabilir, en ölümcül acıya bile. Ama herkesin asla dayanamayacağı, aklından geçirmek bile istemeyeceği bir şey mutlaka vardır. Burada cesaret ya da korkaklık söz konusu edilemez. Yüksek bir yerden düşerken bir ipe tutunmak korkaklık sayılmaz. Suyun dibinden yukan çıktığında ciğerlerini havayla doldurmak da korkaklık sayılmaz. Karşı konulamayacak bir ıgduddür bu..." George Orwell, 1984

gidinsizi takip ediyormuş hissi veren posterleri sizi dikizliyor-muş gibi hissedebilirsiniz. Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'ün bu baskı rejiminde basın tamamen çarpıtılmış durumda, geçmiş haberler bile rejimin çıkarlarına uygun biçimde değiştiriliyor. Hatta "Kim geçmişti kontrol ederse geleceği de eder. Kim şimdiki kontrol ederse geçmişi de eder" diye 1948 yılında Orwell'in kaleme aldığı cümleleri, 1984 yılında beyaz perdeye yarılan filmi ilk cümlesi oluyor.

Orwell'in romanı politik bir eleştiri olarak alınmasının yanı sıra aklı da insanlığı da sorgulatan bir eserasında. "The Last Man in Europe" yani, "Avrupa'daki Son Adam" ismiyle yazdığı eseri, Amerika ve İngiltere'deki yayımcısının pazarlama teknikleriyle ilgili yaptığı çalışmadan dolayı Bin Dokuz Yüz Seksen Dört ismini alıyor. Kitabı okurken Orwell'in eseri için koymayı düşündüğü ismi bilmeden kitabın ismine "Son İnsan"ın ne kadar çok yakışacağını düşünmüştüm. Bunun sebebi de romanın başkarakterleri olan Winston Smith ile O'Brien'in insan ruhu üzerine yaptığı o muhteşem konuşmada ve kitabın geneline yayılan insan kalmanın nasıl devam edeceği üzerine yapılan anlatımlarda yatıyordu.

Kitaba son derece sadık kalan, cümleleri neredeyse birebir diyaloglara yerleştiren filmde sahneler gayet güzel resmedilmişti, ama hayal gücünün, insan beyninin, sınır tanımayan dünyası sanırım filmlerden çok daha başarılı bir iş çıkarıyor. Özellikle önce kitabı okuyup ardından filmi izlemem sebebi de buydu. İstedim ki bütün mekânların zihnim yazının yol göstericiliğiyle inşa etsin, istedim ki beynim romanın karakterlerini belki sokakta yanımdan geçip gitmiş, hiç fark etmediğim birinin yüzüne birleştirsin. Kitabın kapağını kapadıkdan bir gün sonra filmi beyaz perdeye izlediğimüyle buluşma zamanıydı. Oyuncu seçimlerini çok başarılı buldum. Özellikle W. Smith'i oynayan John Hurt ve O'Brien'i oynayan Richard Burton kafamda canlandırdığım yüzlerle neredeyse birebir gibiydi, ama Julia karakterinin hayalimde yüzle hiç örtüşmediğini ve beyaz perdeye yansıyan dünyadan daha teknolojik, daha temiz bir yer hayal ettiğimi de itiraf etmem gerekir.

Konu Orwell'in işlediği aşka gelince ise, aşk romanlarının o tutkulu cümlelerini bulmanız biraz zorlaşıyor. Bu cümlelere alışık bir okur olan ben, kitabi okurken bu adam bu kızı gerçekten seviyor mu diye düşünmeden edemedim, ama bunun da George Orwell'in dâhiyane yeteneğinden kaynaklandığını bilincindeydim. Yaratığı dünyada baskı öylesine fazla ki aşk olmak yasak. Nefret ve korkuyla beslenen bir toplumda aşkın yasak olması kaçınılmaz. Bu kadar aşk, bu kadar aşk yuyan Winston ve Julia'nın aşkı da tabii ki o alışık olduğumuz

tutkulu cümlelerden biraz yoksun ama yine de son ana kadar merak uyandırıyor ve sizi içine çekmekten geri kalmıyor. İnsan kalmak, aşk ve ihanetle ilgili okuduğum en güzel cümlelerden birine de bu çift imza atıyor. Romanda bu denli başarıyla işlenen bir konu ne yazık ki Michael Radford'un yönetmenliğini üstlendiği filmde biraz zayıf kalıyor. İzlediğim kitap uyarlaması filmler arasında kitaba en sadık kalan eserlerden biri olmasına rağmen, Orwell'in yarattığı dünyayı okumadan filmi anlamak biraz zorlaşıyor.

Kitapta beni en etkileyen cümle ise, "Özgürlük, iki kere iki dört eder diyebilmektir." oldu. Romanda yaratılan distopik dünyada "çift düşün" telkini adı verilen bir yöntemle, karışık kavramlar bir arada kullanılarak kişinin bariz gerçeğe uymayana kabul etmesi, parti ne derse doğrunun o olması gerektiği anlatılıyor. Yani parti iki kere iki beş derse doğru olan o oluyor. Can Yayınları'ndan Celal Üster'in çevirisiyle okuduğum kitapta, Üster çevirisiyle ilgili bir açıklama yapıyor ve aslında çok küçük gibi duran ama çok önemli bir baskı hatasına değiniyor. W. Smith'in kitabın sonlarında işkencelerden ve beyninin yıkanmasından sonra masanın üstündeki toz tabakasına "2 X 2 = 5" diye yazdığı kısım Secker & Warburg'un 1951 basımında bir baskı hatası sonucu "2 X 2 =" diye, yani 5 rakamından yoksun olarak basılması ilk kez 1984 yılında Can Yayınları'nda yayımlanan kitapta da bu ifadenin geçmesine sebep oluyor. Böyle bir hata olduğunu bilmeden izlediğim film sonunda da W. Smith'in masanın üzerindeki toz biriktirmesine parmağıyla yazdığı "2 X 2 =" ifadesini boş bırakmasına çok şaşırmış, ama bir yandan da sevinmişim. Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'ün son insanı Winston Smith'in günümüze kadar umut olması demekti bu ifade, ama ne yazık ki Orwell kitabını bir karabasanla döndürmeyi tercih etmiş ve kitabın doğru basımında da olduğu gibi "2 X 2 = 5" ifadesine yer vermiştir.

Bin Dokuz Yüz Seksen Dört filmi, çekildiği yılların şartlarına, kitaba olan sadakatine bakılarak beğeniyle izlenebilecekken Orwell'in anlatmak istediği, dünyayı uyarmaya çalıştığı distopik yaratısını anlayabilmek adına biraz yetersiz kalmıştır. 2014 yılında Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'ün yerinden beyaz perdeye yarılanacağı söylentileri 5 Eylül 2015 tarihinde gösterime giren "Equals" adlı filmle vücut bulmuştur. Filmin yönetmenliğini "Like Crazy" filminde tanıdığımız Drake Doremus, senaristliğini ise Nathan Parker üstleniyor. Hunger Game (Açlık Oyunları) gibi distopik kitaplardan yarılan eserlerin beyaz perdedeki başarısı gözönüne alınırsa Equals filmi için heyecanlanabileceğimizi düşünüyorum.

Son olarak, hepimize keyifli okumalar ve keyifli seyirler dilerim



En kötü acının, acıya eşlik eden yalnızlık olduğunu kendi tecrübelerinden biliyordu. Acıyı ifade etmek de kurtarıcıdır; ama insanların en az bildiği sözcükler, en derin acılarını anlatabilenlerdir.



Bir düşün içinde bir düş mü
Bütün gördüğümüz ve göründüğümüz?



Yalnız olmak iyidir, yalnızlık zordur çünkü,
bir şeyin zorluğu da onu yapmamız için artı bir
neden oluşturur.



Balıkları deniz tutmaz mı ki hiç?

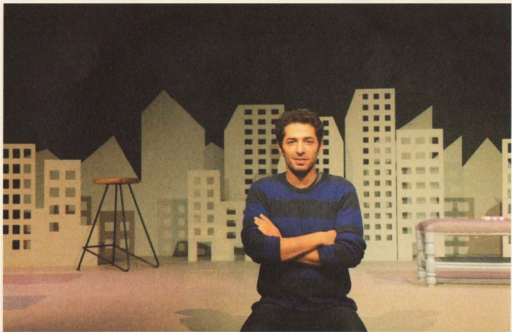
MALRAUX

POE

RILKE

JOYCE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>



Biranlayış olarak Mert Firat

Zeki, insancıl, yakışıklı bir aktörden değil, bir sanat işçisinden ya da bir arkadaştan söz eder gibi anlatmak istiyorum size onu. Ekranlardan, belki magazin haberlerinden, sahne ve sinemadan gelen ama sadece bu kadarla kalmayan biri Mert Firat. Kendisi Kafkaokur röportajımız sırasında 'Ferhan Şensoy kafasını anlamak' gibi bir tabir kullandı. İşte tam da bunun için onunla buluştum: Mert Firat kafasını anlamak...

Bursa'nın Görükle Mahallesi, farklı illerden gelen Uludağ Üniversitesi öğrencilerinin, göçmen ailelerin ve yerlilerin bir arada mutlu mesut yaşadığı bir yer. Belki sizin semtiniz gibi. Buranın en merkezinoktasında bir vahadurmakta. 6 ay önce yaşama kazandırılan SanatMahal. SanatMahal'e Mert Firat ile buluşmak üzere gidiyorum. Son derece modern bir yapıdan söz ediyoruz. Ayrıntılar röportajın içinde de yer alan bu 'çatı'nın kurucu ortaklarından biri olan Mert Firat, 'SanatMahal, bir anlayıştır ve biz bunu tüm Türkiye'ye yaymak istiyoruz'diyor. Yanımızda Mert Firat'ın kadim dostu, Sanat Mahal kurucu ortağı oyuncu Volkan Yosunlu var. Tiyatro atölyesi öğrencilerinden biri masamıza kurabiyeler getiriyor ve biz sohbet etmeyi çok sevdiğini söyleyen Mert Firat ile Kafkaokur'a özel bir söyleşiye girişiyoruz.

Sizler aşağıda yukarıya yazarsanız belki kafanızda yatan biraz dışardan bir gözle okuyacaksınız. Ama sohbetimizden

bazı bilgileri size aktarmak istiyorum. Mert Firat, söyleşi boyunca sorulara samimiyetle, espiriyle, sanki üniversite arkadaşınızla okul kantininde muhabbet ediyormuşsunuz gibi içten yanıtlar verdi. Sürekli isimleri unutup kopya çekmek için telefonuna bakması, aslında birçok şeyi aynı anda düşündüğünden kafasının 'sabah dağınıklığı' (Orhan Alkaya'nın Tuz Günler kitabındaki şirinden esinlendim bu tabirimde), herkesle sanki yıllardır çok yakın arkadaşmışcasına iletişim kurması, 'Yahu bu adam da dizilerde oynayan Mert Firat'a ne çok benziyor. Oysa bizim mahallenin çocuğu' dedirten havası onunla sohbetimiz süresince eksik olmadı. Bir an bile röportaj bitsin diye uğraşmadı, 'canımızın istediği kadar muhabbet edelim, ne var ki' rahatlığı vardı. Söyleşi sırasında yanına gelen bir amatör tiyatrocu gerç arkadaşına bağlantılar konusunda yardım etti. Yine başka genç ve amatör tiyatrocu arkadaşına veda ederken 'Benden istediğin bir şey var mı?' diyesordu. İki kere telefonuna yanıt verdi. Bir başka arkadaşın tiyatro festivalindeki bir oyunabilet bulması konusunda kafa yordu. Kapıdan gelen herkese selam verdi. Sanat Mahal'de çalışan herkesle tek tek konuştu. Masamıza el yapımı gelen kurabiyeleri mideye indiren ses cihazını kaserinin üstüne koydu. Bunu neden yaptığını önce anlayamadım ama sonra sahiden sadece sohbet ettiğini, röportaj yapmadığını ve ses kayıt cihazının umrunda olmadığını anladım. Selfie çekmek isteyince telefonundan fotoğrafını çekti. 'Beni de çekelim' dedi. 'Beni de çekelim' deyip Volkan Yosunlu'ya ve banapoza verildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteey.org>

Mert Firat, Halkevleri'nde edindiği adabı, kolektif çalışmaya verdiği önemi her cümlesinde ve hareketinde hissettiren, sanatı halktan kopuk düşünmeyen biri. Halkla, mahalleyle hemhal olmak için elinden geleni ardına koymuyor. Oyuncululuğun yanındabirey olarakelinden ne gelirse onu topluma vermeye çalışıyor. Ve ben bu sohbeti gerçekleştirerek, az sonra okuyacağınız röportajı kaleme alarak bir faydaya hizmet etmenin mutluluğuyla Mert Firat'ın yanından ayrılıyorum. Onun kafasını anlamış olmanın rahatlığıyla...

Röportaj: Dilek Atlı

Tambunoktadaşöyleşinin detaylarınısöz Kafkaokurlarabırakıyorum. Söyleşinin sonunda Mert Firat'dan size mesajvar.

Sizinle Sanat Mahal'de buluştuk. İlk sorum SanatMahalile ilgili olsun istiyorum. Biz neredeyiz, SanatMahal'in hayata geçiş hikâyesinedir?

Volkan Yosunlu ile hayalimiz 2002 yılına dayanıyor. Onunla Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesinden beri arkadaşız. Hatta sinava girerken tanışmıştık. Birçok okulu kazanmıştım ama Volkan beni, 'Hayır, o okullara gitmeyeceksin Dil Tarih Coğrafyaya geleceksin' diyerek fakültenin kapısını benim için açmıştı. 2003 yılındaAnkara'da Volkan'la birlikte bir sanat atölyesi açmıştık. Kolektif olarak tabi ki. Volkan çeşitli illerde tiyatro yaparken ben Ankara'dan sonra İstanbul'a geldim. 10 yıldırherp İstanbul'dayım. Volkan'ın ise çeşitli illerde sokak, sahne, çocukoyunu, oyun yönetmenliği tecrübesivar. Ben, ilk onun sahneye koyduğu bir oyunda oynadım. Sokak oyunlarında da oynadımınun yönettiği. Biraz da Halkevi ortaklığımız var. Aslında 13-14 yaşlanma rastlar benim Halkevleri'nde olmam. Araya kürek sporu girdi. Bazen birlikte gitti, bazen gidemedi. Halkevleri'ndeki ağabeylerin çalıştığı okullara gidip tiyatro yapıyorduk. Veya genel merkezde bir salon olmadığı için Mimarlar Odası'nın salonunu kullanıyorduk. Okul tiyatrosundan da bir alışkanlık vardı zaten. İşve'e gidip geldikten sonra ise Ankara Devlet Tiyatrosunda sözleşmeli olarak kadroya girdim. Küçük rollerde oynadım ve tiyatrocu olmayakararverip Dil TarihCoğrafyayı kazandımışte

Tambunoktadaşohbetimizeşlik eden ve Firat'ın adından sıklıkla söz ettiği oyuncuVolkan Yosunlu'ya dönüp Sanat Mahal'in kurucukadrosundansöz etmesini ricaediyorum. Yosunlu Firat kadar'kolektif' olmanın gücüneinandığının altınıçizerekaynıtıyor:

"Yıllar önceden gelen bir hayalimizdi Sanat Mahal. 10 kişilik bir kurucu ekibimiz var. Şirket olma gerekliliğinden kaynaklı böyle. Yoksa SanatMahal kimseinin mülkü değil. Organizasyon şemamızda, mahallede, diğer tiyatrolarla ilişkimizde bu zaten böyle olmazsa bir kültür-sanat hayatı tesis edemeyiz. Sinema, tiyatro, sahne, çocukteatürü, karnaval, oyunun ve mahalleriekurulan ilişkilervar Sanat Mahal'de. Bursa Gö-

rükle Mahallesi'ndeyiz. Görükleli kadınlarla bir ekip oluşturduk, tiyatro sporu yapıyoruz. Ses atölyesi yaptık onlarla. Kıtabevine gelen okur-yazar buluşmaları farklı alanlarda emeğini devam ettiriyor. Ben, zamanım daha uygun olduğu için yerel ilişkilerisürdürüyorum. Mert, İksen Başarı, Didem Balçın ise dahapopülerve insanlara dahakolay ulaşabildikleri için daha görünür oluyor. Kısacası, ekipteki herkesin fazlası katkısı var aslında."

BİR ANLAYIŞ OLARAK SANAT MAHAL...

Mert Bey, Yosunlu'nun yapısından kısacasöz ettiği Sanat Mahal, sizin için ne ifadeediyor?

Sanat Mahal, bir anlayışaslında. İliâ bir binasının olması gerekmiyor. Bursa, bizim için iyi bir başlangıçtı. Elbette başkaşehirlerde de olacak. İstanbul, Ankara, İzmir'de olacak. Bu yıl içinde farklı illerden teklifler aldık. Adana, İzmir, Ankara ve Çanakkale'den ciddi teklifler aldık. Bu, bir anlayış ve bu anlayışı taşıyabileceğimiz şehirlerde, ilçelerde bulunmak istiyoruz. Amacımız bir hamburger zinciri gibi franchising yapmak değil. Halkla, mahalleliyle, belediyesiyle, kaymakamıyla, hatta müftüsüle bir araya gelmek istiyoruz. Gerçekten de bir oyun sonrası Sanat Mahal'i ziyarette müftü geldi. Oturup konuştuk. Kent Konseyi'nin bir toplantısındanatışıp randevulaşmıştık. Oyun sonrası kahve içipneye ihtiyaç var, nelerolup bitiyor burada, gençler için rahatsızlık olabilecek neler var diye konuştuk. Halk yarınmaçalışıyormuş ama unutulmaması gereken burası birticarî kurum aynızamanda.Esasolanda sürdürülebilir olmak elbette.

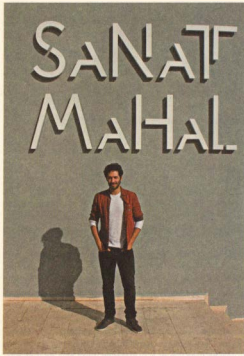
Sanat Mahal, 6 aydır hayatımızda var.İçerikten söz edecek olursakbu anlayışneleri kapsıyor?

Mahalle ile entegreolmayı kapsıyor ilk önce. Görükleli kadınlar yemek pişiriyor mesela; buradaki yemek ihtiyacımızı onlardan karşılamak önemli. Kafeye malzeme almaya çalıştık onlardan. Ekmeke yaptırık ve aldık. Birlikte bir tiyatro sporu takımı kurduk. Tiyatro sporu bir tulûat gibi aslında. Bizim geleksel sanatımızda olan bir şey. Modern tiyatrodada ise doğaçlama türünde bir anlayış. Yani, geleneksel olanla modern olanın birleşmesi denebilir tiyatro sporu için. Belediye çalışanlarından birtakımımızda var.Gelecek sene bir lig oluşturulacak bu takımlardan. Maç yapacaklar.

KADIKÖY'DE DE AYNI HAREKET BAŞLAYACAK...

ModaŞahnesi ile anılırken birden SanatMahalile anılmaya başladınız. Moda Şahnesi sözüneettığınız anlayışın içinde mi?

Farklı bir yapısı var. Sanat Mahal'deki ortak kişiler başka, Moda Şahnesi'nin ortakları başka. İksen (Başarı) ve ben sadece ortak payda'yız. Tiyatro yapıldıkça, sahne, oyunun olan ilişkisi



deneyimiyoruz. Gençlik çalışmalarını başlatıyoruz. Mahallede yaşayanlar tiyatrodan olanı buluşturup bunun da sürdürülebilir olmasını sağlıyoruz. Kadıköy'de de aynı hareket başlayacak Kadıköy Tiyatro Platformu var örneğin. Kamusal tiyatroya kafa yatırmaya başladı ve önümüzdeki senenin konusu onlar için bu. Biz de 6 ay öncesinden başlayıp Sanat Mahal'deki deneyimlerimizi Kadıköy Tiyatro Platformu'na aktarıyoruz. Avantajımızda belediyenin buna hazır olması ve benzeri çalışmalar daha önce çok yapmış olması. Diğer avantajımız da Kadir Çevik (Y.Doç.Dr. Abdulkadir Çevik). Kadir Çevik, 10-15 yıl Almanya'da sadece bu çalışmaları sürdürdüğü ve mahalledeki gençlerin tiyatroya entegrasyonu, tiyatroyu anlamaları, göçmen çocukların tiyatroyla tanışması gibi konularında bilgi ve deneyime sahip birisi. Mahalleyi birlikte analiz etmemiz konusunda Kadir Çevik'in de çok büyük katkısı vardır. Dolayısıyla Dil Tarih Coğrafyaya dayandırabiliriz bu konuyu. Halkı tiyatrodan koparmamak konusunda bize çok katkısı oldu. Mahallede ve hatta köyde tiyatro yapmak. Onlara gitmek. Zaten orada yapmak. Sokakta da tiyatro yapabilmek. Sanat Mahal tam da bunun anlayışı işte Mahalle... mahal... Masal okulu, yaratıcı yazarlık, yaratıcı okurluk, tiyatro atölyeleri, dans dersleri, çocuk çalışması birimivarvebulunuyor. Bir Pazar Mahal'de 35-40 kişi Sanat Mahal'e gelip buradan etkileşip gidiyor.

Klasik tiyatrodan ayrılarak 'yeni tiyatro'yunası tanımlıyorsunuz? Yada 'bağımsız tiyatro' nedir?

Yeni tiyatrodan kastettiğimiz kendi metnini yaratmanın peşinde olan, klasik metinleri bir yana koyup modern metinleri inceleyen, onlara sahnelemeye çaba sarf eden ama diğer taraftan klasik metinleri de başka bir bakış açısıyla yeniden yorumlayan, kendi ekonomisini anlayıp ayağını yorganına göre uzatan, bir yandan da amatör ruhla kurumsallaşmaya çalışan tiyatrolar. Devlet desteği olmadığımızı öngördüğümüz, örneğin Kadıköy'de 21 tanebinası olan 18 tane tiyatro topluluğu var. Aslında 40'a yakın tiyatro varama 18 tanesi gezici diyebiliriz. Kimi 200, kimi 50 kişilikirili ufaklı tiyatrolar bunlar. Kapasite olarak en büyüğü bizizdir herhalde, 260 kişilik bir salonumuz var. Adına 'Yeni Tiyatro' demek mümkün mü bilmiyorum ama yeniden yükseliş diyebiliriz buna. Genco Erkallan, Ferhan Şensoy'ların dönemini düşünürsek, Devkuşu Kabare'yi düşünürsek çok daha güçlü, seyircisini başka yerden yaratan, çok dahacesurbir şekilde oynayan, Avrupa'nınher yerinde turneler yapan bir tiyatroydu onlarınki. Belki 'Yeni Tiyatro' oydu. Devlet onları desteklemiyordu ve bağımsızdılar. Günümüzdeki tiyatroların yeniden yaptığı atılım, sıçrama bugün belki 'yeni' ya da 'bağımsız' gibi isimleritaşıyor.

Günümüzde tiyatrolar daha mı özgür peki?

Kesinlikle daha özgür. Hiçbir şekilde devletten ya da belediyeden, herhangi bir kurumdan destek almıyor. Bu da sizi daha özgür kılıyor. Ama diğer taraftan siz ne kadar özgür olursanız olun, kimseye bağılı olmasanız olmayın yine de denetçiler geliyor. Oyunu izleyebilir, oyun hakkında bir şey diyebilir, sorun yaratabilirler...

FERHAN ŞENSOY'UN KAFASINI ANLAMAK...

Siz anlatırken 2000'lerin tiyatrosundansöz ettiğinizi düşündüm. Belki 'Yeni Tiyatro' diyemeyiz ama '2000'lerin Tiyatrosu' diyebiliriz.

Aynen öyle, 2000'lerin tiyatrosu diyebiliriz. 1998-1999'dan sonraki yol aslında

Tam bu sırada Volkan Yosunlu sözü devralıyor ve devam ediyor; "Belirleyici bir şey daha var. Daha öncesinde devlet ve şehir tiyatroları tek oluşumlardı. Köklü tiyatrolar azdı. Her yıl onlarca mezun ve sanat hayatına katılan insanlar var. Var olan kurumları, buna karşılık veremez hale gelince insanlar o zaman biz neden bir şeyler yapmıyoruz düşüncesiyle arayışa girdiler."

Mert Firat, Yosunlu'nun sözlerine katıldığını belirterek ekliyor; "2008 yılındasenaryosunlukendi yazdığım filmde İksan (Bakırköy Tiyatrosu) yönetmeni Mert Firat'ın 'Benim için Aşk. Bunu yaptığım da 27 yaşındaydım. Keza, Ankara'da Volkan ile

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

birlikte Sanat Atölyesi'ni açtığımızda 21 yaşındaydık. Ankara'da ilk tiyatro buluşmasını yaptım ve bir hafta sürdü. Bir festivaldi ve 23 yaşındaydım. Bizim nesil, böyle bir nesil... Biz kim yönlendirdi dersiniz: Haldun Taner, Zeki Alasya, Metin Akpınar, Ferhan Şensoy, Yılmaz Erdoğan, Vasif Öngören, Genco Erkal tabi ki... Onlardan taşın altına elini koymayı öğrendik. Ferhan Şensoy'un kafasını anlamak diye bir şey vardı mesela. Herkes Ferhan Şensoya gülemeyebilirdi. Dolayısıyla bizim dönemimizde de Şensoy'u, Ferhan'ı şeyleri biliyor olman gerekirdi. Espirilerini, tonlamalarını, Fransız ekolünden geldiğini biliyor olmalıydın. Başka bir espiri anlayışı, timin gibi vardı. Ama bir taraftan da tuluatçıydı. Zeki komedi, politik komedi ne demektir konularında ayaklı bir kitaptır Ferhan Şensoy.

Dizilerde oynayan oyuncuların tiyatro yapmasını tiyatroyu desteklediğini, tiyatroya katkı sağladığını savunuyorsunuz bir de.

Bunu yadsıyan insan günaha girer (Güllüyor). Bir dönem Yeşilçam'ını tiyatrocular var etti. Yeşilçam'da hazır kâğıt sinema oyuncuları yoktu. Tiyatrocı ablanımız, ağabeylerimiz vardı; özellikle de Ermeni ve Rum asıllı oyuncular. Susuz Yaz'lar böyle çekildi. Sinemada oyunculuk yapmaya başladılar. Tiyatro-ya da devam ettiler ama açık hava sinemalarıyla tiyatroyuna yarattığıteki paylaşılmıyabaşladı. 200-300 kişilik salonlardan binlerce kişilik alanlara geçildi. Yüzlerce kasa gazozlar içildi. Açık alanda, sokakta, sahnede sanatla birlikte mahallece hemhal olma kendini gösterdi. Sinema filmlerden sonra alış-kama alışkanlığı tiyatrodan geliyordu. Çünkü halk ilk önce tiyatroyu biliyordu. Televizyonda da kendi kontrol edilebildiğin kanallarda, Apple TV'inde sadece kendi seçtikleriyle başba-şasın. Bu da başka bir kültür. Sinema dedik ya, sinema tekrar tiyatroyu besledi, bu sefer ne oldu? Kabereler doğdu. Sonra-sında televizyon başladı. Biz, televizyona şunu hediye ettik. Eski oyunlan televizyonlara sattık. Eski oyunlar televizyonlar-a dönmeye başladı. Seyirci şunu dedi: 'Ben bu oyunu tele-vizyonda izliyorsam... gitmesem de olur.' Sinemalarda bu ol-madı mı?.. "Ben bunun kopya dvd'sini alırım ya, gitmesem de olur." Kültür tam oturmamdan televizyon hayatımıza girdi yani. Sonrasında televizyonda ünlenen kişinin tiyatro yapıyor olma-sı Devlet Tiyatrosu tarafından keşfedilen bir şey oldu. Devlet Tiyatrosu, 657'ye tabi memurlar için asla izin vermeyeceği bi-şeye göz yummaya başladı. Bu kişiler, 657'ye tabi kişiler, TRT'de oynamaya başladı. Orası da devlet kuruluşuydu çün-kü. TRT'de ünlenen oyuncular Devlet Tiyatrolarını daha çok doldurmaya başladı. Bunu fark edenözel tiyatroları oyuncula-ra başka rollerönerdi. O nedenle kimse kimseyikandırmasın. O beğenmedigimiz - haklı olarak - televizyondunyası bir şe-kilde hem tiyatroya hem de sinemaya oyuncu ve teknik ekip yetiştirdi. 2016 yılında Türkiye'de sinema bölümlerinin yüzde 70'inde hâlini almışemirsinler, Karanlık, Sinekli, Kızıl, Gülşen me-zun oluyorlar ama pratik yok. Diziye girerek gündem sa-aat çalışıpör seyler öğrenmeye çalışıyorlarınlar.

Tiyatro, sinema, dizi ve reklam oyunculuğu yapan Mert Fıratoyunculuğu nasıl değerlendiriyor?

Benim için hepsi aynı. Temelî oyunculuk. Oyun oynamak istiyor muyum?... Bu! Etrafımda 50-60 kişi varken bir yere odaklanıp kamera ve ışık sistemiyle oyun oynamak istiyor muyum?... İlk önce onları etkilemem lazım. Çünkü biz birlikte oynuyoruz, ben tek başıma oynayamıyorum

Siz kolektif olmaya çok önem veriyorsunuz. Bunu konuşmalarınızdan eksik etmiyorsunuz.

Evet, kesinlikle kolektiftiyetki çok önemsiyorum. Her şeyin birlikte yapıldığını düşünüyorum. Farklı örnekler var tabii ki. Film ekiplerinde görüldü bu daha çok. Geler, büyük terörizde erkeği, herkes mecburen onu önemser, il giyi toplar, oynayacağı oyunu oynar, kazaçını da elde erde ve gider. Dizi ve tiyatrolarda da rastlanabilir. Kolektifti bilince sahip kişilerle 'Ben neyim ki, bu adam beni çekmese ben oynayamam. Bu adam sağlıklı ve uykusunu almış olmazsa beni net çekemeyecek. Ben bununış keredaha oynamak durumunda kalacağım' diye düşünmenin gerek. Hiçbir sosyal bilinçte değışlen bilebilir düşünmenin gerek. Bazı oyuncu larla teknik ekiparasında neredeyse 500 katı kazanç farkı var zaten Türkiye'de. Eğıtlemeye yönelik kolektifti hareket edersen zaten bu iş olmaktan çıkıp birlikte bir şey yapmaya dönüşüyor. Çocuk bakmak da bir iş tir ama benim için değildi. O benim hayatımdan o çocuğa ayırdığım bir zamandır. Kendi çocuğum da olsa, başka bir çocuk da olsa. Tiyatro, sinema da böyle. Ben, reklam çekimlerinde bilekeyifalıyorum. Bir oyuncu olarak keyif alıyorum. Neyapaçığım? Para kazandığım yer burası ve ben bu nedenle 5 birim daha az önem verip para kazanmadığım tiyatro ve sinemada 10 birim daha fazla önem vermenin yollarını mı aramalıyım? Bu en hafif söylemle sahtekârliktan başka bir şey değ il. Bunu böyle görmeyip dizileri veren, yerden yere vurup sonra tiyatrolarında o oyuncularla çalışan ya da geçmişinde çalışmış yönetmenlere, tiyatro yöneticilerine, sinemacı ları çok şaşırmıyorum.

KENARDA KALMIS SAİRLERİ SEVERİM...

Kafkaokur'un bu sayısındaki kapağında Cahit Zarifoğlu var. Siz Kelebeğin Rüyası filminde şair Rüştü Onur'u canlandırdınız. Şairlerle ve şiirlerle aranınız nasıl?

Popüler şairleri hepimiz biliyoruz. Ahmet Muhip Dıranas popüler midir bilemem ama ben çok severim. Beğenilen 3-4 şairi ardına. Ama ben ş'ini kadar hayata bakış açısını çok severim Ahmet Muhip Dıranas bir şairdir ama diğer taraftan da birkaç filmci. Ahmet Muhip Dıranas bana senaryo yazdın, hikâye yazdın. Çünkü böyle tarif eder. Atmosferi böyle bir kurar ki. Perihan Abla'da mahallenin kokusunu duyarsın. Orası benim için önemli bir yerdir. Benim için İstanbul'da. İstanbul'da Ammutul'dur, Gazi Mar'alesidir. Sinemadığıdır. Yine yazıtlığıyla bilinen şairliği arka planda kalan Sabahattin Ali benim için çok önemli.



önemlidir. Birhan Keskin herkes için öyledir. Ahmet Ada'nın şirlerini, Puşkin ve Hayyam'ı çok severim. Kenarda kalmış şairleri severim daha çok. Yoksa herkesin bir Turgut Uyar şiri vardır. Belki de o yüzden Keleş'in Rüyası'nda Rüştü Onur benikendine çok çekti. Herkes o performansı çok beğenmişti ama beneksik olan yanları vardı. Keşke daha çok zaman olsaydı ve üstünde daha çok çalışabilseydim. Var olan birini oynamak zordu. Benim kendimi borçlu hissettiğim bir karakterdi.

Sabahattin Ali'den söz etmişken Kürk Mantolu Madonna'yı sinemaya taşıma fikriniz hangi aşamada?

İki buçuk yıldır bilfil uğraşıyoruz. Almanya'dan ortaklarımız var. Kutu Film olarak Kültür Bakanlığından destek aldık. Bekliyoruz. Geçekten hazır olmadan çekmeyi düşünmüyoruz. Derdimiz asla herkesi tatmin etmek değil. Bu, bir uyarılamadır.

Edebiyat eserlerinin sinemaya uyarlanması konusunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Macbeth'in dünya üzerinde çekilmiş onlarca uyarlaması var. Tiyatroda da vardır bu. Biz yorumlarız, olduğu gibi birebir sahneye koymak değil bizim işimiz. Biz, birer din adamı değiliz ki birebir Kur'an'ı, Teyrat'ı, İncil'i, Zebur'u ortaya koyalım çekilene yaklaşalım. Biz, varolan geçekliği çarpıtmak üzerine bir şey yaparız. Orada bir şey yazıyordu ve biz bunu böyle okuduk deriz. İnadına böyle okuduk. Zaten bir sanat eserini bir sanat eserini yapaşey budur. İyi bir oyuncuyu iyi yapan bir sonraki hareketini tahmin edememizde yatar. Bir yönetmen de aynı şekilde. Stanley Kubrick gibi... Tahmin edilemez durumlar yaratmak... Benim Raif Efendi'm Maria Puder ile yaşayacağı aşk börtülek demek istiyordum. O da, "Çaldım, ben geydir, belki aseksüeldir, belki pasifdir. Herkes başkaları yerden okur. Orada şu yazıyor: "Sabahattin Ali'nin Kürk Mantolu

Madonna eserinden uyarlanmıştır." Bugün filmi Filiz Ali çekse milyonlarca eleştiri gelir. Bize de gelecektir. Biz bununla gerçekten ilgilenmiyoruz.

Ama benim çok ilgilendiğim, önemsemediğim ve sizin içinde bulunduğunuz ihtiyaç Haritası Projesi var. Kafakaokur için bu projeyi anlatabilirsiniz?

İnternet üzerinden bir sosyal yardımlaşma platformudur İhtiyaç Haritası Projesi. Bilgisayarınızdan ya da cep telefonunuzdan kendinizi bulunduğunuz adresten pimleyip, o noktadan ihtiyacınızı belirtmenizdir. Bu özellik, İhtiyaç Haritası'nın benzeri programlardan farkıdır aynı zamanda. O adresten başka bir okulu, işyeri veya adresi pimleyebilirsiniz. Bunun karşılığında Türkiye'nin herhangi bir noktasından o ihtiyaca destek gelebiliyor. Hiçbir şey yapamıyorsanız bile mahallede üstünüze düşecek görevler için gönüllü olabilirsiniz. Ya da ihtiyaç sahibi aramadan, evinizde örneğin 10 tane fazla kitap ya da başka bir şey varsa bunları destek olarak girebilirsiniz. Ona bir talipçikarsa da alıyor. Online imce kültürü yani. Yine Halkevleri'nden gelme bir kolektif olma durumu. Olanın olmaması vermesi. Bunu bir hayırseverlikle değil de, bir gün herkesin ihtiyaç sahibi olabileceği ya da destekçiye dönüşebileceği bir yapı olarak düşünmek gerek. Ben size kitap veriyorsam siz bana eğitim verebilirsiniz. Volkan (Yosunlu) da bize çorba yapabilir. Yardımlaşmave enerji ilesistemideğini kullanma derindeyiz. Ben, bu projenin dört kurucu ortadından biriyim sadece. Elif Kalan, Güler Altınsoy ve Ali Ercan Özgür ile birlikte

Adres: www.ihityacharitasi.org

Kafakaokur okurları için eklem ekistediğiniz bir şey var mı?

Kafakaokur okurları için bir mesajım var. Sanat Mahal'e info adresinden oyun gönderebilirler. Fikir gönderebilirler. Rörtörallardaki amacım her zaman sohbet etmektir. Çünkü ben sohbet etmeyi seviyorum ve daha çok konuşan tarafım çalışıyor; yazar tarafından kısıhıkâyeleri yazmayayetin. Oturup uzun bir roman yazacağım zamanımda değilim sanırım. Konuşmayı seven bir insanım ve belki bu nedenle oyuncuyum. Sohbetin ve fikirlerin çok önemli olduğunu düşünen biri olarak Sanat Mahal'in de mahalleden, fikirlerden, insanlardan beslenen bir anlayış olduğunu belirtmek istiyorum. Her zaman öğrenmeye ve paylaşmaya hazır bir anlayış. Öğretmeye değil. Paylaş butonuna basarak değil de birbirimize temas ederek, anlayarak eksikliklerimizi tamamlayarak paylaşıyoruz. Dolayısıyla da Kafakaokur okurlarından aynı şeyi bekliyoruz. Bizimle fikirlerinizi paylaşın. Oyun gönderebilirler, hikâye, fikir gönderebilirler. Biz de elimizden geldiğince değerlendiririz. Sanat Mahal, bir anlayış. Türkiye'nin her tarafına bu anlayışı yaymak istiyoruz. Bu yüzden her okurumuzdan bir şey bekliyoruz. Her okurumuzun bizimle paylaşın, internetten bize ulaşın diye çok mutlu oluruz.

Bir Aidiyetsizlik Öyküsü Bizimki

Say: 11 | Anlatı

OĞUZASLAN



Demini alıyor çay
Tütünün dumanı basmış odayı
Çayla ayılmayı bekleyecek kadar
Çok içmişiz,
Sızıyoruz zevkle.
Uyanıyoruz yanımızda boş kalabalıklarla.

Herkes mi aldatıyor herkesi?

Bir aidiyetsizlik öyküsü bizimki;
Bir kadını sevmeye korkuyorum bugün mesela
Pek sevimyeceğim için.
Bir dostumı kucak açmaya çekiniyorum

Yarın olmayacağı için.
Kimselerin bilmediği bir şarkıyı mesela
Dinlemeye üşeniyorum.
Sonra o şarkıyı anlamayan kalabalıklarla
Paylaşacağım için.
Dünyayı yaşamaya değer bulmuyorum
Bir gün öleceğim için.

Dilimde aidiyetsizlik
Elimde gitarım
İyi ki gideceğiz bir gün buralardan.
Sonsuzluğun sancısıyla kıvraniyorum.

CENK ÇALIŞIR

Bütün gece içtiğinden başı ağınmaya başlamıştı. Sarhoş olmamıştı aslında çakırkeş bile değildi. Son altı aydır biraz evde biraz bu izbe birahane de içmişti. Artık müdavimlerinden sayıldığından birası susuz gelirdi. En arkadaki masalardan birine oturur, garsonların birkaç seferden sonra öğrendiği, kendine has hareketiyle birasını ister, hiç konuşmazdı. Ne garsonlar onun neden içtiğini bilirdi ne de o, garsonların neden garson olduklarını.

Sarhoş olupsağasola sataştığı görülmemişti. Birahane kaparken yine kendine has el hareketi ile hesabı ister ne az ne çok, ama mutlaka bahşiş bırakırdı. Yirmili yaşların ortasında gösteriyor, gözleri bu yaş için çok sert bakıyordu. Yorgun bir gençliği geride bırakanlar, gözlerindeki hüznü kolayca fark edebilirlerdi.

Çocuk denemek yaştaki komiler, sandalyeleri masaların üzerine ters çevirmeye başladıklarında gitme vaktinin geldiğini anladı. Önündeki bira bardağının yansı doluydu. Acele etmeden birasını yudumlamaya devam etti. Komilerin temizliklerini kaç dakikada yapabildiklerini biliyordu. Kasadaki orta yaşlı adam kasa hesabını çıkartırken garsonlar bahşiş kutusundaki paraları paylaşıyorlardı

Her zamanki gibi komiler masa altlarına dökülen fıstık kabukları ile sanki bitişine kızılmış gibi buruşturulup atılmış boş sigara paketlerini süpürmeye başladılar. Sandalyeleri çevrilmeden tek masa önunkiydi. Komilerden biri yarım saat öncesine kadar karışında heyecanla konuşan iki adamın ortuğdu masaya gelmişti. Diğeri de öbür taraftan kendisini varoşlara taşıyacak son otobüse yetişebilme telaşıyla süpürüyordu. Komiler yerdiki çöpleri kasa savaş veriyorlardı. Çöpler geniş bir ovaya gelişigüzel yayılmış düşman askerleriydi. Komiler de ovanın müttefik ordusu. Komiler her gece iki koldan saldırıyor diye düşünüldü. Biri duvar kenarından diğeri koridordan. Tozları aynı taarruz hareketiyle bir köşede sıkışıyor, sonra çemberi daraltıp faras yardımıyla yokediyorlardı. Ertesi gecetozlar ve çöpler yavaş yavaş ovaya tekrarı yayılıyor, geceyanısı hareketi ile komiler yeniden ovayı temizliyorlardı

O bildik el hareketi ile hesabı istedi. Bir süredir bu hareketi bekleyen garsonlardan biri önceden hazırladığı adisyonu önüne bıraktı. Hesabı ve ne çok ne az olan bahşişi bırakarak ayağa kalktı. Sandalyesinin arkasına astığı paltosunu giydi. Hiç konuşmadan sessizce bahşıyla kasadaki adamı ve garsonları selamlayarak kapıyı açtı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.org>

Dişarı çıktığında birahane nin ne kadarsıcak olduğunu fark et-

ti. Sert soğuk bir rüzgar, yeryüzünün bütün pislüklerini önüne kapıp götürmek ister gibi öfkeyle esiyordu. Paltosunun yakalarını kaldırdı. Cebinden sigara paketini çıkardı. Birkaç sigarası kaldığını görünce, ışıklı tabelaları olan bayiye yöneldi. İçeriye girdi, cebindeki paraları çıkardı, taksit parasını ayırdı. "Bir paket sigara" dedi eli ile istediği markayı rafta göstererek, "Kalanı ile de kutu bira."

Tezgâhın arkasındaki adam, paralara şöylebir baktıktan sonra yüksek dolabın üstüne koyduğu televizyondan gözünü ayırmadan sigaraya uzandı. Dükkanın sağ tarafında üstüne rengarenk çerezlerin dizilmiş olduğu, tavana kadar uzanan bir raf vardı. Rafın en üst sırasına konmuş televizyonu göremiyordu ama duyduğu seslerden hızla giden iki arabadan birbirlerine ateş edildiğini anlamıştı. "Her zamanki ucuz Amerikan filmlerinden biri" dedi kendi kendine.

Tezgâhtar, paralara daha bir dikkatli baktıktan sonra alttaki dolaptan çıkardığı altı kutu bira ve sigarayı siyah bir poşete koydu. Başını kaldırıp yeniden televizyona döndü. Filmin en heyecanlı yerinde gelip iş çıkartan münasebetsiz müşteriden heyecansız kaldığı belliydi

Geldiği gibi sessizce çıktı. Dükkanındaki adam çıkışını fark etmedi bile. Gözü televizyondaydı. Kaçtığı sahneleri yeniden gösterecekmiş gibi merakla bakıyordu

Bayınıntam karşısındaki küçük havuza baktı. Evgeitmek istemiyordu. Havuzu amfi tiyatrolar gibi çeviren basamakların rüzgân keseceğini düşünerek oraya yöneldi

Bozkırın ortasındaki şehrin, merkezi meydanlarından birindeydi. Birahanelerin karşılıklı dizildikleri iki sokak bu meydana çıkıyordu. Balık ekmek, döner ekmek, midye tava, tantuni, gözleme hepsi bu meydana satılırdı. Şehrin memurları, öğle saatlerinde meydanadaki dükkanları tika basa doldurur, ucuz ve doyurucu ekmek arası sandviçlerle geçirirlerdi öğle yemeklerini. Fastfood dükkanları kadar balıkçı ve çiçekçiler de bu meydana yerleşmiş, kokularını kaldırım taşlarına sindirmişlerdi. Güzel havalarda havuzun etrafı dolar, kağıtlara sarılı sandviçler bu basamaklarda acele ile yenirdi. Bazen sarmaşdolaş iki sevgili olurdu basamaklarda, bazen öğrencilerin harareti sınav tartışmaları. Kimi zaman alt basamaklarda oturan bir kaç genç gitar çalar, yoldan geçenlerin önlerindeki şapkaya kaç para atıklarına göz ucuyla bakarlardı. Bazı geceler havuzdaki fiskeviler ve spotlara ışık ve su gösterileri yapıldı. Her hafta kışın ve yazın spotlara ışık ve su gösterileri yapıldı. Kumanda şalterleri ile renkli spotlara ışık, fiskevileretazik ve-

"Sabah oldu olacak az sonra gece çekilecek" dedi. Gerçek ışığını neye yaradığını düşündü. Yukarıda parlayan ışığın altında kimler hangi hayatı yaşıyordu? Pek ama yansıyan ışığın altında kimler hangi hayatı yaşıyordu?

Ev uzakta olmasınakarşın perdelerin eğreti duruşunu görebiliyordu. Perdelerin arasından görüldüğü ışığın altındaki yaşanan hayatı düşündü. "Bu saatte olsa olsa öğrenciler ders çalışıyor" dedi mırıltıyla: Gözlerini ışıktan ayırmadan birasından ırice bir yudum aldı. Gece çalışan birileri de olabilir diye düşündü. Gece vardiyasından çıkmış bir taksi şoförü. Fabrika işçileri bu semtte oturmazdı. Proje hazırlayan bir mühendis de bumuhluteuygundeğildi.Bir barmenveyagarsonorolabilirdi

"Onlar bütün gece çalışır, eve bu saatlerde gelir, gündüzleri de uyurlar" dedi. Çiğerlerineçektiğidumanı üfleyerek

Ya da bir fahişe olmalı. Gece boyunca ucuz otellerde, hayatının nasıl olup da otele geldiğini tavanda seyretmiş bir fahişe. Şimdi düş alacak ve yatacak. O, bunları düşünürken apartmandaki küçükışık söndü

Düşüncelerinden sıyrılıp başını önüne eğdiğinde birden irkilirdi. Farkında olmadan sıkığı bira kutusundan taşan bira parmaklarından süzülürdü.

Havuzdaki ışık gittikçe büyüyor ve parlaklığı artıyordu. Sanal ışık büyüyordu. Artık gerçek ve sanal birbirine karışmış, tüm değer yargıları hızla yer değiştiriyordu. Tüm nesneler gerçek olmaktan çıkmış, onların gölgeleri gerçek olmuştu. Zaten son altıyadırbundanbaşkabir şey oluyordu. Doğrubilidıkları bir bir uçuyordu avuçlarından, yerlerine yanlış bildikleri konuyor, bira bardakları ve sigara izmaritleri arasında sıkışan amaçsız bir hayat sürüyordu

Büyüyen ve parlaklığı artan ışığa baktı. Beyni tamamen boğalmıştı. Sadece içindeki acıyı duyuyordu. Acı, içini ısıtıyor, hayatlaarasındaki bağı çekiyor, koparmakistiyordu.

İşikbüyüldü,bütün havuzukaplamıştı. Birayıve sigarayı tutmadığını fark ettiğinde etrafını sapsarı bir ışık demeti sardı. Parlak sarı ışıktan başka hiçbir şey görmüyordu. Ya o sanal dediğiışığıne düşmüştü ya da ışık havuzdan yükselip onu yutmuştu. Sarı ışığın içinde uçuyordu artık. Aslında uçuyor muydu düşüyor muydu bunu tam olarak bilemedi. Yer çekimi yok olmuştu. Vücudunu hissetmiyordu. Sarı ışık bir huni gibi daralmaya başladı. Daha parlak ve daha sıcaktı. Vücudunu kontrol edemiyor ya da etmek istemiyordu. Bilemedi

Yan duvarları içe doğru kıvrılmaya başlayan boru gibi ışığın içindekendisi de bir ışıktı.İstanki.

Sarıışığındefila hiçbir renk, hiçbir ses yoktu. Kır sardı, anı göre daha sıcak ve daha tizleniyordu. Vücudunu hissetmiyordu

bilemedi. Kollarının açık olduğunu düşündü ama emin olamadı. Vücudunu göremiyordu. Varlığı soyutlanmış, zaman kavramı durmuştu. Sarı duvarın önünden kayıyordu. Işık şimdi huniye daha çok benziyordu. Daralan kısmınadoğru düşüyor veya o duruyordu da ışık kütlesi yükseliyordu.Anlayamadı

Karşındaki duvardabirden onu gördü. Bütün güzelliği veseeveneliği ile yanına gelmesini işaret ediyordu. Yemyeşil çiemenlerin üzerindeydi. Saçları ve beyaz uzun elbisesi rüzgarla dalgalanıyordu. Elbisesi ayak bileklerini kapatacak kadar uzundu. İnce kumaşı kadınının güzelliğini örtmeye yetmiyordu. Yeşil gözleri pırı pırı. Uzun süren bir hüznün ansızın yokoluşu böylesineparlatırdıgözleri

"Gel" dedi hayatımsın dediği kız. Gittiğinden beri ilk kez sesini duyuyordu

"Çok özledim ne olur gel" dedi kız tekrar. Artık onu daha net görüyordu. Aralarındaki mesafe gittikçe küçüliyordu. Kız şimdi kollarını açmış sarılmasını bekliyordu

Işığın dibindeolduğuanıladı, Etrafını bir boru gibi çevreleyen sarı ışık, sabah sisleri gibi dağılmaya başladı. Işık rengini kaybettikçe etrafındaki ağaçları, gökyüzünün maviliğini görüyordu. Üzerinden geçen kuşlar, etrafındaki ağaçlara konuyor, birşeyikutlargo gibi heyecanla şakıyorlardı. Yere bastığını o andafarketti.Artık vücudunu hissedebiliyordu

O, karşısında duruyor, kollarını açmış, sarılmasını bekliyordu. Şaşırarak bir adım attı. Evet kollarındaydı işte. Sımsıkı sarı Kokusuunu duyuyordu. Günlere kokladığı kazaklardaki koku, şimdiburnunu dayadığı inceboyundaydı

Sabah dahatam oturmamıştı. Ortakıyeni aydınlanıyor, alacakaranlık kısa hükmünün keyfini sürüyordu. Havuzun kenarına toplanmış kalabalığa bir polis "Dağ'ın kardeşim başka işiniz yok mu?" diye çıksı. Islak kimlikleri elinde tutan adamın öbür elindeelsiz, ağzında neredeyse filtresi kalmış bir sigara vardı. Sivildi ama oradakiler tavırlarından onun en az komiser olabileceğini anlamışlardı.

"Yirmi dört yaşında" dedi komiser sanılan adam. Kimliklerin üzerindeki fotoğrafakarak. Diğer elindekitesizisizisak basamağa bıraktı. Ağzındaki filtresi kalmış sigarayı tükürür gibi attı. Uzunكرم parolsünün cebinden bir paket çıkardı. Sigarasını yakarken kimlikleri tutaneliyle rüzgan kapatmaya çalışıyordu

"Üniversite son sınıf öğrencisiymiş. Yazık" dedi. Başınıkendisini izleyenpolislereçevirdi.

"Bugünkü işimiz bu."

SELCANAYDIN



Sıkışmış hissediyorum,
Yeni taşınan evde, odaya sığmayan L koltuğun bir parçası
gibi
Ölümden korkmuyorum ama sıkışmışlık hissi ölümden beter.
Ölüm beter değilslında
Bir sessizlik anı
Ağaçtan yere düşen bir yaprak.
Kuşun havalanırken çıptığı ilk kanatsesi
Uzaktan duyulan bir siren
Sahilde en yakına gelen dalga
Belki bir gökkuşağı
Belkianidenyağan yağmur.
Bir kasırga
Sonra meltem. Sonra güneş.

Doğrularbeni yoruyor.
Doğru yaşamak bir zorundalık gibi.
Doğruyaşamak zorunda değilim.
Yanlış yapmayı özledim

Doya doya hatalı olmayı özledim.
Umursamayı özledim.

İçinden ölüm geçen şarkıları dinlemeye korkuyorum
Ölümden korkmuyordumoyşa?
Çünkü doğru olan, ölümden korkmamak
Doğrulardan yıldım
Korkuyorum
Yanlış yapmaktan korkuyorum.
Yarın çok pişman olacağımşeyler yapmak istiyorum.
Ama pişman olmak istemiyorum

Birazhataya yerim yokmu?
Biraz yanlış yapmaşansım yok mu?
Kusursuz olmaya çalışmak çok yorucu
Bende artık sorun çıkartmak istiyorum

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bir Ankara Havası: Isık

GÖKHAN COŞKUN

"Nal tıktırılan... Sabahın ılıkıkkıllından gece yarısına kadar... Durdurak bilmeyen bu ritmi melodileştiren vapurısıklık. Kalp atışına tempo tutan derin nefesler gibi... Evinde olmanın o tadıkkı hissi... Huzur... Güven..."

Gözlerimi bu adada açtım. Avrupa havasıyla ve ukala konser-vatuvar öğrencilerinin birkaç saat dinlemek için yüzlerce Euro ödedikleri çellom ile bu konakta tanıştım. Perdeleri her daim açık şu orta salonda dedeme ilk sonatımı çaldım.

Dedem, yeteneğin insanı sadece doğru alana yönlendirmeye yaradığını düşünen ve başarının çalışmak ile geldiğine inanan emekliler amirali. Otoriter, kontrol takıntısı, çapkın ve disiplinli... Ömrününü ansızın sizlerde geçirmiş bir bahriyelinin ol-ması gerektiği gibi.

En zor, en acı günde bile viyolonselimin sesini duymadan uyumamam gerektiğini yedi yaşındayken kazıdı beynime. "İyi bir müzisyen enstrümanını sevmeli, ona şefkatle yaklaşmalı ve çok iyi bakmalı." der ve buram buram tecrübe kokan bir tebessüm ile göz kırparak eklerdi: "Gerçek bir beyefendinin kadınlara davrandığı gibi..." Arşemi reşenlerken kitabı yazıl-mamış bir masal prensesinin saçlarını okşadığını hayal eder-dim ben de.

Bir gün dedemin bitmiş reşene kutulannı odasında biriktirdiğini fark ettim. Oldukça merak uyandıran bu duruma yapacağı izahatı heyecanlı bekliyordum. Dedem sanki bu hayatı iki ke-re yaşamıştı. Her konuyla alakalı anısı ve söyleyecek bir çift özlü sözü vardı. Boş kutulan titizlikle üst üste dizmeye başla-dı. On yaşındaki bir çocuğun neredeyse beline kadar yükse-len istifi işaret ederek "Sevimli kulemiz boyunca aşığı zaman insanları seni dinlemek için bu kutuları gibi sıralandığı büyük bir müzisyen olacaksın." dedi. Gözlerimden saçılan azimle bunun çok uzun sürmeyeceğini söyledim. Gülmüştü. Dört yıl boyunca bir sürü boş kutu verdim dedeme ama bir türlü bo-yuma yetişmedi. Çünkü zaman sadece reşeneleri bitirmede, boyumu da uzattı. Sonra yine o acımasız zaman, dedeme de "bu kadar" dedi bir gün. Gece uykusunda. Benim dünyanın sayılı çellistlerinden biri olabileceğimi yıllar öncesinden öngör-dü ama kutulannı boyumu aştığını göremedi. Nereye gittiği olursa olsun onu uğurladığım hayatının en zor ve en acı gü-nünde bile sabaha kadar soğuk ve boş yatağının başında ça-ldığı konçertoyu dinlediğine eminim.

Şimdi neredeyse üç mevsim süren yorucu dünya turnesinin ardından tıpkı dedem gibi taşıyıcı bir yük taşıyan bu kon-koşanın kapısını açtım. Evinde ve beyaz çiçekli iskemlede kaplı

avludan burnuma ziyafet vererek geçeceğim. İçerigirirgirmez her zamanki gibi önce dedemin odasına gidip yan yana iki sıra halinde tavana kadar uzanan reşene kutulanna yenilerini ek-leyeceğim. En özel dinleyicime mini bir konser vereceğim ya-tağının başında. Acıkacağı sonra. Arka bahçedeki iskeleye gidip özel günlerde yaptığımız gibi istakoz havuzunun son kra-lını tahtından indireceğim. Haşlanırken çıkardığı sesleri duy-maya katlanamayacağım mahzene, güzel bir şarap seçme-yeye ineceğim. Dedemin en sevdiği olan bir Maribor Beyazı...

Düşündüğünüzün aksine kısa bir masa. Tek servis ve ikika-deh... Biri elbette karşımdaki sandalyenin ebedi sahibine...

Gümüş şamdanın arkasından kadehimle onu son kez selam-layarak kalkacağım masadan. Perdeleri açık pencereden izle-yeceğim körfezin eşsiz güzelliğini... Nal tıktırılan ve vapur is-likları..."

Kalemimi rahatlatmış olmanın verdiği keyifle birikmiş sayfa-ları üzerine ucurdum. Az önce nur topu gibi bir öykü doğurdum. Adını da "Viyolonsel" koydum. Sabahattin Ali'nin pek de meş-hur olmayan bir öyküsüne verdiği isim gibi. Günlere dir kendimi kapattığım odamdan çıkabilirdim artık. Ama lohusa bir anne edasında yavaş yavaş... Hemen sokağa değil, önce balkona.

Balkonlara olan talebin yoğun olduğunu görünce semtimizin bugünkü eğlencesine ortak olmak için kafamı gözlerin yönle-diği noktaya çevirdim heyecanlı. Rahmetli Ressam Bar Ross konuştu birden zihnimin içinde: "Şuraya daboş arsadaki haf-riyatla oynayan sevimli bir dozercik koyalım." Ben de balkon-larını dolduran tüm güzel komşularımız gibi bu ata sporumuz-u ıcrattım bir çeyrek saat kadar. Umarsızca

Ev ahalisi ise mutfakta tatlı bir telaş içerisindeydi. Duaları kab-ul olmuş ve evin melankolik çocuğu askerlik mevzusunu çı-kan bir yasa ile banka şubesinde bir miktar nakit karşılığında çöz-müştü. Gün kutlama günüydü. Ama semtimizde istakoz havuzu yoktu. Semtimizde astroloji köşelerinden aşına olduk-lan yengeç resmine benzeteciler dışında istakozun istakoz olduğunu anlayabilecek de pek yoktu. Ezkaza rastlasalar ka-fasını taşıya ezenler bile olurdu. Lakin konumuz istakoz değildi. Konumuz mutfakta keyifle hazırlık yapan bu insanların aylarca kahpe bir mayınla ölüp ölmeyeceğini düşünmeden uyuyabilecek olmalarıydı.

Denize birhayli uzak olmasına rağmen balığın en tazesi gelir-di Ankara'ya. Devletimiz sağ olsun. Biz de istakoz bulamayın-da kamsi yenileri piyasaya sürdük. Bu sefer de istakoz tendir diye bankada para öderkenve askerlik şubesinde evrak teslimisi-



rasında yaşadığım zorluklardan oluşan aslında hiç de komik olmayan birkaç askerlik anısı anlattım gülerek. Ev ahalisi de güldü. Güldüren şey anılar değildi Tadin hiç bilmedikleri istakozun haşlanırken çıkardığı sesini bile bilen, konser salonlarında değil olsa olsa magazin sayfalarını dolduran çıplak güzellerin önünde gördükleri ve asla sesini duymadıkları cello-nun hikâyesini yazabilen biricik oğullarının kör bir kurşunla ölüp ölmediğini düşünmeden yemek yiyecek olmalarıydı

Yarım günlük para yatırma, evrak teslim etmeyle geçip giden askerliğimin anıları da 3-5 dakikada bitti. Sonrasında babam odada geçirdiğim günlerimin sebebi olan hikâyemin konusunu sordu. Büyükada Rum Yetimhanesinde kalırken, 1964 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından kapatılmasının ardındanarkadaşları gibi Aghios Nikolaos Kilisesi'ne transfer olmayı reddedip firar eden beş yaşındaki bir çocuğun ona hem annelik, hem babalık, hem de dedelik yapan emekli bir amiralle duyduğu bağlılığı ve dünya çapında bir müzisyen olmasının başan hikâyesini anlattığımı söyledim. "Ama okuyucu sadece şanslı bir Beyaz Türk hikâyesi okuduğunu sanacak, bazı gerçekler sözverdiğim gibi benimle bu yetenekli cellistarasında sır olarak kalacak." dedim

Birkaç ay sonra ömrümün yansının geçtiği Ankara'nın hemen dibindeki Mevlana ve Nasrettin Hoca Türbelerini görme niyetiyle Konya'ya tren bileti aldım. Ankara Konya arası artık 1,5 saat. Oradan da duble yol keyfiyle Akşehir. Devletimiz sağ olsun. Cumartesi sabah erkenden Ankara'ya vardım. Zorunlu gittim. Bir sürü insan toplanmış meğer o gün benşadında bir kadır şey oldu. Çok insan öldü. Ama ben ölmedim

Bizim mübarek Amirali düşünür oldum bir süre. Onun yaşadığı topraklar nasıl bu hale geldi diye öfkelen dim. Deniz Kuvvetleri Komutanlığında buldum sonra kendimi. Kırk yıl önce vefat etmiş bu subayın arşivde çürümekte olan dosyasını okuyup hikâyesini yazabilirim diye. Kapıdaki bahriyeli "Öyle her hikâye yazacağımı diyeni içeri alamayız burası kütüphane değil askeriyeye" dedi. "Hikâyesini yazacağım Amirali bilseniz mutlaka izin verirsiniz" dedim. "Mesai bitmek üzere yarın gelersen belkiseni dinleyecek biri olur" dedi. Ertesi gün dahaerken gelip derdimi dinleyecek birilerini bulma ümidiyle aynırım nizamiyeden. Sonra bir şey oldu. Bizim evden bile duyulan bir şey. Bir sürü bahriyeli öldü. Ama ben ölmedim

Kalabalığa çıkmaya çekindiğimiz günler geldipeşinden. Desturlarla evlerde toplaştık. Sıkıldım bir pazargünü Kızılay'a, sahaflara yeni düşünlere bakmaya gittim. Elimde birkaç eski basımla durağa geldim içim bitince. Sonra bir şey oldu. Elimdeki kitaplar bile öldü. Ben de öldüm ama kimseye söylemedim. Çünkü anca böyle ölmekten kurtulmuştum. Çünkü biz hamsinin yanında rakı bile içmiştik o akşam ev ahalisiyle. Şehrin kan kokan sokaklarında yürüdüm uzun uzun. Eve geldim. Soğuk ve boş yatağımın başında sabaha kadar ısıklık çaldım.

Gidenler oldukları yerde dinlesinler diye...

İslık umutlu şeydir,kalanlar ümitvarolsunlar diye...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

NERMİN SARIBAŞ



Bazen günlük hayatın karmaşasından bir nebze olsun uzaklaşıp başka dünyaları keşfedebilmek ve hayallere dalabilmek için kitaplığında gözlerini geziye çıkarırım. Ve o gezi her seferinde Acımak, Bir Kadının Yirmi dört Saati, Günlükler, Herkesin Dostu Anton, Satranç, Amok Koşucusu gibi eserlerin sahibi Stefan Zweig'in kutsal köşesinde sonlanır.

Stefan Zweig psikolojilerinde, Freud öncesinden Freud'a ve sonrasına uzanan çok geniş bir kime sahip olduğu için yazırların karakter analizlerine yer verir. Bu nedenle Zweig, psikoloji bilimiyle uğraşan benim için, beni anlayan bir arkadaş, yakın bir dost gibi... Onun hayatını kendi eliyle sonlandırması ve eşini de bu yola sürüklemesi beni derinden etkilemiştir.

Bazen niçin olağanakışı beklemeyip hayatını sonlandırdı diye kendime sorsam da savaşlarla geçen bir dönemde yaşamış olmasının çok büyük etkisi olmuş olmalı. Usta yazarların usta olmalarının gerisinde, aldıkları eğitim ve yeteneklerinin yanı sıra hayat hikâyeleri ve bulundukları dönemin de etkisi var elbette. Bu nedenle Zweig'in hayatı hakkında yazılanlar ve yazılacakları merak ederim. Ne yaşamıştır? Neler yapmıştır? Hele bu hayat

hikâyeleri sıra dışı ise, yazarı keşfetmek, yaşamın ona kattıklarını idmek, vermek istediği mesajları anlamak, karakterlerini nelerin etkisinde kalıp yarattığını çözümleyebilmek adına bazen aynı eserini defalarca okuduğum olur. Belki satır aralarında gizlenmiş anlamlar vardır diye.

"Nereye kadar yardım etmeli insan. Siz örneğin, benim için bir yabancısınız ve ben de sizin için bir yabancıyım ve ben size, beni gördüğünüzü söylememenizi rica ediyorum. Çünkü sustuğum için gebermek üzereyim. Ve siz benidinlemeye hazırsınız iyi.. fakat bu kolay..." (Amok Koşucusu sf27)

Stefan Zweig 28 Kasım 1881 tarihinde Viyana'da varlıklı Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailesinin ekonomik gücünün de etkisiyle çok iyi bir eğitilmiştir. Dahalise yıllarında Alman şair Rainer Maria Rilke'den çok etkilenerek şiir ve yazı çalışmalarına ağırlık verir. Üniversitede ise felsefe eğitimi alır. Birinci Dünya Savaşı sırasında memur olarak çalışmaya başlar, savaş sonrasında ise Viyana'dan Salzburg'a, en güzel yazılarını yazdığı muhteşem villasına taşınır. Bu dönemde Zweig, "The World of Yesterday" adlı kitabını yazmış ve Salzburg'da yaşadığı uzun yıllar boyunca, James Joyce, Paul Valery,

Thomas Mann, Franz Werfel ve Romain Rolland gibi ünlü yazar ve şairlerle arkadaşlıklar kurar ve edebiyat dünyasında oldukça saygın bir yerleşik olur. Salzburg'da geçeni yıllarında savaş karşıtı bir aydın olarak da anılan Stefan Zweig, Nazilerin yarattığı tehlikeyi "Çok büyük bir felakete sürüklediğimiz farkında olduğunuzu sanıyorum. Edebiyat yaşamımız yok olacak..." sözleriyle dile getirir.

Stefan Zweig, henüz gençlik yıllarında hayatının bir anlamı kalmadığında bilerek ve isteyerek yaşamına son verebileceğini arkadaşlarına söyler. Hatta ilk evliliğini yaptığı Frederike'yi kendisiyle birlikte intihar etmesi için zorlar fakat daha sonra bu düşüncesinden vazgeçer. Yazar, önceki intihar girişimlerinden vazgeçmiş olsa da gerçek hayatındaki korkularını, kaygılarını romanları ve öykülerindeki karakterlere yansıtır. Kendi yaşamından ve tarihteki gerçek kişilerin yaşamlarından kesitler sunan Zweig'in inanılmaz kişilik analizleri, derin ve olağanüstü gözlemlerini güçlü bir saygıya yansıttığını görürüz.

Zweig Yahudi kökenli olmasından dolayı Nazi zulmüne uğrar, kitapları toplatılarak yakılır. Evi basılır, silah aranır. Bu olayların etkisi altında kalarak ülkesini terk etmek zorunda kalır ve Londra'ya yerleşir. İlk eşi Frederike'den ayrılır, Lotte Altman ile tanışır. Altman ile Portekiz'e yaptığı seyahat sırasında evlenir. Bu dönemde dilimize "Acımak", "Kalbin Sabırsızlığı", "Sabırsız Yürek" adlarıyla da çevrilen önemli eserini yazar. 1940'ta İngiliz vatandaşı olur. 2. Dünya Savaşı sırasında ABD, Arjantin, Paraguay ve Brezilya'ya konferanslar için gider. Bu konferanslar sırasında çok etkilendiği Brezilya'da yaşamaya karar verir ve ünlü eseri "Satranç" burada yazar.

Ülkesi Avusturya'nın ve "entelektüel evi" diye tanımladığı Avrupa'nın içine düştüğü durum vatandaşın uzaktaki Zweig'i derinden yaralar. Dünyanın korkunç gidişatından dolayı mutsuz bir adamın ruh hali içerisinde, kendini bu dünyaya ait hissetmeyen Stefan Zweig, kızı Lotte ile birlikte Rio De Janeiro'da, ardından birlerce sayfa, yüzlerce hikâye, roman, şiir, makale bırakarak yarattığı birçok roman kahramanı gibi ölümü seçer.

Stefan Zweig eserleri konuşulmaya başlandığında, ilk olarak aklara, değişik dönemlerde farklı isimlerle Türkçeye çevrilmiş olan Sabırsız Yürek kitabı gelmesine rağmen, benim için en özel kitabı Amok Koşucusu'dur. Ve ilk soru... Amok Koşucusu ne demek? İsterseniz Zweig'in kaleminden okuyalım bu akıl tutulması ve cinnet halini...

"Yani Amok... evet Amok, böyle bir şey: Bir Malezyalı erkek, herhangi biri, sıradan, iyi niyetli biri bulduğu kötü içeceğini içer... Olduğu yerde öylece donuk, umursamaz, yorgun yorğun otururken... benim öyle odamda oturduğum gibi... Ve birdenbire aklı başına gelir, bir an için aklı başına gelir, bağlar... dümdüz koşar, hep dümdüz... nereye koştuğunu bilmeden... Yoluna çıkan her şeyi, insan ya da hayvan Kris'(!)

saplayıp yere indirir ve kan kokusu onu daha da çıldırtır... dudaklarından köpükler taşar, çıldırması gibi olur... koşar, koşar, koşar, sağa sola bakmadan, tiz çölgüler atarak elinde kanlı hançeri, korkunç koşusuna devam eder... köylerdeki insanlar bir Amok koşucusunu hiçbir gücün tutamayacağı bilirler... O nedenle böyle biri yaklaştığında bağırarak önceden uyarır: Amok!Amok!Ve herkes kaçar...ama Amok koşar, hiçbir şey duymaz, hiçbir şey görmez, koşar, önüne çıkana devir... ta ki birorunu kuduz bir köpeğe yapıldığı gibi silahla vurunca kadar ya da kendisi ağzından köpükler saçsa saçsa düşüp ölünceye kadar... (AmokKoşucusu, s. 47)

Hikâyede, Avrupa'dan Hindistan'a giden ve orada uzun yıllar doktorluk yapan bir adamın karşısına günün birinde beyaz ve esrengeçiz bir kadın çıkar. Doktordan çok gizli ve önemli bir istekte bulunur. Bu beyaz kadından çok etkilenen ancak onun bu kadar kendine güvenen, kibirlili, yaşam ve ölüm arasında seçim yapmaksöz konuşuyken bile soğukkanlı bir şekilde iş konuşmasına öfkelenen doktor, kadının isteğini gerçekleştirebilmek için öncelikle kendisinin bir isteğini yerine getirmesini ister. Böylece kadının kendine olan güvenini ve onun doktora karşısında isteğini rahatlıkla dile getirişinin kendi ruhunda bıraktığı yaralanmanın etkisini azaltmak ister doktor:

"Kadın bir an gözlerini bana dıktı. Sonra ah, anladım, anladım ne kadarkorkunç olduğunu, sonrayız gelirdiye sonra... sonra güldü birdenbire, yüzünde anlatılmaz bir küçümsemeye güldü... beni un ufak eden bir küçümsemeye... ve aynı zamanda beni hayran bırakan bir küçümsemeye... Bu bir patlama gibiydi, öyle birdenbire bilmez bir gücün elinden fırlamış güçlü bir bomba gibiydi bu küçümseyen kahkaha, öyle ki ben... evet, yere çöküp ayaklarını öpmek istedim. Bir saniyesüzdü yalnızca... bir şişme gibiydi vebütün vücudum alev alev yanıyordu... bunun ardından hemen arkasını dönüp koşar adımlarla kapıya yöneldi. Elimde olmayarak arkasından gitmek istedim... af dilemek istedim... ona yalvarmam... bütün gücüm parçalanmıştı... bir kez daha banadöndü ve şöyle dedi... hayır, emretti

'Arkamdan gelmeyi, beni bulmayı aklınızdan bile geçirmeyin pişmanolursunuz.'

Ve kapıyı çarpıp hızla uzaklaştı." (Amok Koşucusu, s. 43)

Doktor teklifi reddederek çekip giden kadının gizemli halinden çok etkilener. Ona yardım etme isteği, doktoru takıntılı hale getirir. Kadının arkasından bir Amok Koşucusu gibi koşar. Aslında peşinden koştuğu şey, hayatının kalınları etkileyecek olan kararları yani kaderidir. Güvencede tanıdığı yabancı insanakadın hakkında "...tuhaf insanları yanlışça varlıklar bile onları tanımam için yapış tutuşmama yeter..." demesinin sebebi de budur. Kadının peşinden koştuğu şey, hayatının kalınları etkileyecek kararları yani kaderidir. Güvencede tanıdığı yabancı insanakadın hakkında "...tuhaf insanları yanlışça varlıklar bile onları tanımam için yapış tutuşmama yeter..." demesinin sebebi de budur. Kadının peşinden koştuğu şey, hayatının kalınları etkileyecek kararları yani kaderidir. Güvencede tanıdığı yabancı insanakadın hakkında "...tuhaf insanları yanlışça varlıklar bile onları tanımam için yapış tutuşmama yeter..." demesinin sebebi de budur.



Stefan Zweig'i umutsuzluğa ve ölüme götüren ruh halinin izleri Amok Koşucusu'nda çokça hissedilir:

"Sonrasında kendimi niçin vurmadım... size yemin ederim ki korkaklıktan değil... çekilmiş, soğuk tetiğe basmak benim için bir kurtuluş olurdu... fakat size nasıl açıklayayım... içimde yapmam gereken bir ödev olduğunu hissediyordum... evet, o görev, yardım etmek, o kahrolası görev... onun bana ihtiyacı olabileceği, bana ihtiyacı olduğu düşüncesi beni kahrediyordu... Perşembe sabahı olmuştu eve geldiğim ve cumartesi günü... size söyledim ya... cumartesi günü gemi gelecekti ve bu kadın, bu kibirli, mağrur kadın, kocası vetümdünya karşısında duyacağı utancın üstesinden gelemeyecekti, bunu biliyordum... Ah, boşyere harcanan değerli zamanı, benimdelice aceleciliğimin her türlü yardımı boşacıkardeşini düşündükçe azap çekiyordum... saatlerce, evet saatlerce, size yemin ederim, odada bir aşağı bir yukarı dolandım, onun yakınına nasıl yaklaşacağımı, herşeyi nasıl telafi edeceğimi, ona nasıl yardım edeceğimi düşünürken ben de kendime sordum, bugün artık beni evime kabuğlanmayacağımı biliyordum... olduğunda tüm sinir hücrelerimde hissediyordum ve burun deliklerinin öf-

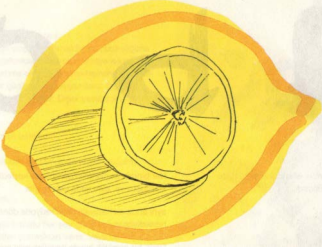
keden titreyişini de... saatlerce, gerçekten de saatlerce üç metrelik odada bir aşağı bir yukarı dolandım..." (Amok Koşucusu, s. 55-56)

Zweig, doktorun kadına karşı duyduğu hissin aşk mı, acı mı olduğunu hikâyesinin sonunda okuyucuya bırakır. Bu sıradışı hikâyesinin bitiminde kendinizi doktorun yaşadığı ruh hali içerisinde bulmanız Stefan Zweig'in anlatım dilinde ne kadar usta olduğunu gösteren önemli bir ayrıntı...

Ne zaman başka dünyalara gitmek istersem ve farklı hayatlar keşfetmek istersem bu keşif gezisinde bana eşlik edebilecek yol arkadaşım hiç şüphesiz Stefan Zweig. Kim bilir? Belki sizin de keşfedecek yeni kutsal köşeleriniz olur...

"O artık yolun sonuna gelmişti ama benimle değil ben öyle yalnızdım fakat yabancı bir evde, hiçbir sırta tahammülü olmayan bir kentte yalnızdım ve ben... Bu sim saklamak zorundaydım..." (Amok Koşucusu, s. 64)

GÖZDE COŞKUN



Çizim:Adelina Jędruszk

"Uyanıyorum. Pencereyi açıyorum ve ucuz kömürle grilemiş şehrin pis havasını içime çekiyorum. Ama zehirleniyordum gibi gelmiyor onu düşününce."

Önce uzun saçlı ve daima telaşlı kız çıkardı apartmandan. Tam iki dakika sonra da o. Bir yerlere yetiştirmelaşı yokmuş, sanki kırdı dolaşmış gibi attığı her adımın tadını çkara çıkara... O, daha gözden kaybolmadan şapkalı adamla hep gülümseyen karısı geçerlerdi. Bir kadın sürekli gülümsüyorsa kendini gülerken daha güzel hissettiği içindir. Bunun mutlulukla bağlantısı yoktur. Çünkü mutluluk; adı unutulmuş bir yazının da dediği gibi An'a aittir. Öyle sürüp gitmez. Benim mutluluğum ise mezuniyet töreninde havaya attığım kep gibiydi. Çok yükseklerle çıkmış ama kaybolmuştu. Belki de mutluluk uzun yolculuklarda bulutların ve dağların arasından kısacık bir an sızıp camdan göze vuran güneş ışığı gibiydi ve ben o anlarda bulantı ilaçları nedeniyle hep uyuyakalıyordum.

Oysaki okul kantininin ortasında bana evlenme teklif ettiği gün, gözümün güneş girdi sanmıştım. Korsan CD'lerden izlediği Amerikan filmi de o günün başlık karakteriyle ilgiliydi. Yoksa romantizmi ona, yaşlı babaannesinin yağmurlu havalarda azan romatizmalan kadar uzak bir mevsyüydü.

Ben farklıydım. Ben onun içindeki Oğuz Atay bilimselliğine Piraye romantikliğiyle gelmişim. Benim için sevmek büyük bir kentte yanlış ışıkta karşıdan karşıya geçen kalabalık gibi kuralsız ve isyan yüklüydü. Onun için ise sevmek pazargünü allece yapılan banyolar gibiydi; ihtiyaçtan ve nizami. Kış günü soğuyan ellerini ısıtıyordum ve eşli gidilen yemeklerde en az giydiği takım elbise kadar kaliteli duruyordum. Ben içimdeki çocuğun kahkahasını duyuyordum ona bakarken. Onun bakışları ise gösterişli ama ucuzdu. Yılbashi çekilişlerinde tanımadığın birine alınan hediyeler misali...

Zaman, Newton'un bulduğu tüm çekim teorilerini yasalaştırdı da bizim yavaş yavaş uzaklaşmamıza mani olamadı. Hiç değilse iki noktayı birleştiren bir doğru bulalım istedim, ona da cetvelim yetmedi. O zaman anladım; yalnızca sansını yediğim yumurtanın beyazını yiyebilmesi de bütün olmak değil, farklı olmaktı. Ve o fark bizi; diğer yansıtorbaya sıkılmış, buzdolabının yumurtalık gözünde beklerken kuruyan yarım limon gibi ayırdı. Yarım kaldık.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

NAZLI BAŞARAN



Uyanış yakalamıştım hücrelerelerindeki özgürlükle
olabilecek her yasağa başkaldırı.

Düş, yakalandı.

Evreni tuttuk.

Gelecek bizim olabilir.

Tüm acılarımızı sahil kenarlarına bırakıp koş koş kaçtık
geçmişimizden.

Biz ibiz yapanne varsayılan kabuğ gibi kaldıgeride

Zordu, dizlerimiz kanadı.

Amavirgüllü fırlattık, nokta bizim

Venoktabiz istediğimiz zaman nokta.

Gün şimdi parlament mavisini yolda.

Dudaklarımız dabinlerce pornografiksöz.

Ellerimiz legökyüzünde çizdiğimiz her kutsal daire birdiğer
kutsal daire ile coşkuyla buluşuyor.

Sevgililer odalarına kaçıldı, ruhları kavruluyor.

Elimizde neyiz var neyiz yok masaya kıvrılan bir nehir gibi
bırakıyoruz.

Gözlerimizden kocaman bir gençlik geliyor, yoksa sen ne
nabızda birbülbul ötüyorsanki

Her birimiz saatlerimizi daha önce keşfedilmemiş bir zamana
kurmuşuz ve aynı anda çalmış gibi

aynı anda en hissiyatlı şarkı radyo da dönmeye başlamış gibi
hiss ediyoruz

Derin bir sessizlik hakim hayatımıza ama olabilecek en
huzurlu anın ilk doğum sancısındayız.

Doğacak her yeni çocuk yepyeni bir lisan ile doğacak.

Bizler bunu biliyoruz.

Bir çığlık gibi duyuluyor içimizdeki yangın,

istersek ilaç olabiliriz tüm hastalıklara, tüm gönül yaralarına,

tüm kırılmış oyuncakları yapıştırabilir,

tüm ölü kuşları besleyebiliriz yeniden uçmaları için
avuçlarımızda.

Bizler bunu da biliyoruz

Özgürüz.

Yüzümüzden anlaşıyor ki, biz çok özgürüz.

Kıskanılacak bir özgürlük dile ilk cümlemizdi söylüyor.

"İlk taşı en güzelin zatsın."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ATILAY AŞKAROĞLU

"Zaman, aslında yoktur." dedi. Koca bir sessizliği yok ediyordu.

Fark etmedi.

Nasılyanıdiye sormadanaçıkladı;
"Varolmak; bütünlüğe ulaşmak demektir. Vebütünlüğüne ulaşan şey amacını gerçekleştirmiş olur. Geriye ise sadece ölüm kalır. Çünkü çürüme olgunlaşmanın hemen ardından gelir. Bu biraz, ani bir çürüme gibi oluyorama. Dünya üzerinde olan herşeybir yanımdır. Diğer yansını arar. Bulduktan sonra ise..."

Kafam karıştı. Dinlemeyi bıraktım.

Oysa benim zamanla, zaman içerisinde kaybolduğumu birmiyordu.

Ben de söyleyemedim.

Matojelli parmaklarılatuttuğu herşey güzelleşiyorgibiydi Göküüzüne dokunabilen parmakları vardı. Veya benim ruhumdagökyüzüyereçökyakındı.

"Hepimizyanıyoruz, ama niye aydınlanmıyoruz?" diye sormuştum birahanedekibilgeye.

"Dibi köşeli karanlıklara kuyuduyoruz.Oysabiz köşeli olmayan bir karanlıktayız. Karanlık bir dipteysen ve dokunacak bir yer yoksa, nekadardipteolduğunu nefes alabilendenanlarsın.

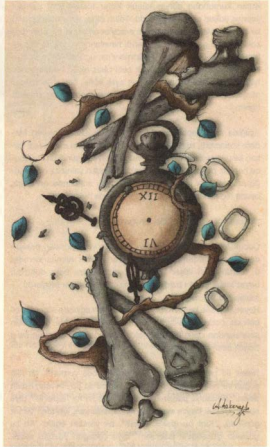
Yahut hiç anlayamaz.

Parlasan da hiçbir köşeye çarpamazsın. Öyleyse ışıksızsın." demişti.

O gün yürüyerek döndüm eve, 2 saat 18 dakika. Yanımdan geçenlere omuz atarak yürüdüm, köşelerim olsun diye.

Çok kez kulakları sağır eden sessizliklere tanık oldum. İslatmayan yağmurlara, yıkadıkça temizlenmeyen kirlere ama safılaşan sulara, ayaklarıyere basarken de uçabilen canlılara. Gözleri olduğu halde göremeyenlere, duydukları halde duymayanlara, kalbi olduğu halde sevmeyenlere...

İnsan hayatta kuyularda mı yaşıyor diye, "büyük bir köşeye olacaksın?" sorusuna "birahanedeki bilge" diye cevap verirdi



Tabi önceyaşamayı seçmeliydi.

Zaman yoksa eğer, aynı günleri yaşıyoruz, her gün her gün. Ve heraynı gün içerisinde çürüyüp gidiyoruz. Öyleyse ruhumla yağın bu yağmurlarda zamanla büyüyen sevgi ağaçlarının gölgelerine düşen meyvelerdenim.

Öyle fazlayım ki, yanmakla bitmiyorum.

Organlarımla biraz kenara kaysa, belki ben de oturacak bir yer bulacağım.

Ayakta kalmaktançökyorgunum

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

DİLEK TÜRKER

Kuran kursundan dönen küçük kızlar tübentlerini paraşüt yapmış yokuş aşağı koşuyordu. Yolum diğer yanındaki çocuklar da sokakları sulayan itfaiye aracının arkasına takılmış, bacaklarına su gelsindiye eteklerini havalandırıyordu. O yaz İstanbul çok sıcaktı. Şimal Apartmanı'nın üçüncü katında oturan yaşlı deli kadının yumuşak sesi biraz olsun hafifletiyordu havayı: "Evladım bana üç buçuk aylık köfte, beş aylık meyve püresi ama iyisinden olsun. Yıyorsun babam organizatör benim."

Aşağıda maç yapan çocuklar gülüştüler. Onları izleyen Madam kusacaktı, başını pencereye dayadı, derin nefes aldı birkaç kez. İnce belli, kara kaşlı veletler diye düşündü, büyüyen çocukların pezevenk olacaksınız. İçlerinden yalnızca bir çocuğu severdi, adı Metin. Yedek kaleciydi, aralardan en zayıfı, oyuna hiç alınmayan ama hep bir köşede bekleyen.

"Metlin" diyebağırırdı. "Gellan buraya!"

Çocuk fırladı oturduğu yerden, Madam'ın çağırması, bakkaldan alınacaklardan sonra artan paranın cebeye atılması demekti. Merdivenleri ikişer üçer çıktı, dizleri yara bere doluydu, beyaz lastik çorabı baldırınız yapacak kadar çöksikeyordu.

Heyecanla zile bastı. Kapıyı açan Madamağzında sigarası, eli belinde çocuğa baktı bir süre. Soluklansın diye beklerken sigarasından derin bir nefes aldı, hemen sonra öksürüp kalın boğuk sesleyle:

"Bana iki paket Malbora, dört ekmek, beş yumurta, bir kilo soğan ve domates al gel hemen. Yanına da büyük rakı, Kulüp olsun." Avucuna parayı koyarken "Anladın mı hepsini?" diye sordu. Çocuk başını evet anlamında sallarken, içeriden bir kız göründü. "Kim bu ufaklık abla?", bir yandan eğilip "Ah şu gözlerin güzelliğine bak sen!" diye çocuğun yüzünü sevdi, Uzun saçlı, elleri pembeyaz, yeşil gözleriyle çok güzel bir kızdı. Madam "Deli Adem'in oğlu" deyince kız duraksadı bir an, utanınca yüzü kızardı. Metin kızdan gözlerini alamıyordu. Kük kük apartmanın ışığı söndü, çarpan pencerenin sesi duyuldu, hemen sonra bir kadın, "Kapat şu kapıyı orospu, ceryan yapıyor." diye söylendi. Madam sinirlenip "Sus kadın, ağzını kırarım senini!" diye bağırırdı içeriye. Orada duran çocuğa eğilip "Hâlâ burada mısın ulan, fırlat!" diye çıkıştı. Metin gözlerini kızdan ayrıp kadının koca memelerine baktı şaşkınlıkla, hemen sonra kosmaya başladı.

Bakkala gidip, Madam'ın istediklerini sıralarken rakının adını bir türlü hatırlamamak. Dursun Efendi sıtarak "Babanın iç-

tiğindedir" dedi. Çocuk ne demek istediğini anlamadan başını salladı, adam arkasını döner dönmez bir jelibon, iki sakız yürüttü.

Siparişleri götürürken, yolda oynayan çocuklardan biri oyunu bırakıp ona doğru koştu, "Ne o lan, analığına mı götürüyorsun bunları?" diye itekleyince Metin yere düştü. Kalkıp çocuğa vurmaya çalışınca bütün hepsi başına üşüşüp teklemeye başladılar onu. Yukarıdan Madam'ın sesi duyuldu "Orayagelirsem hepinizi öldürürüm piç kurulan!" İki terlik fırlattı, en uzununun kafasına isabet etti biri.

Metin'in alnı kanıyordu, içeri aldılar, Elif pansuman yaparken Madam gazoz ve iki bisküvi arasında lokum getirdi. Elif, "Kırıkların ne güzelmış, bana versene" deyince, çocuk mahcup gülmüsedti. Oturduğu sandalyeden sarkan ayaklarını sallıyordu bir yandan mutlulukla.

Kapı çaldı, gelen Deli Adem'di. Adamın sesini duyunca çocuğu bir odaya sakladılar. Metin babasının sesini tanıdı, saklandığı odanın kapı kilidinden Elif'i gördü önce, sonra onun saçlarını okşayan babasını.

Evden gizlice çıkartıldığında koşarak dükkana gitti. Annesi manikür yapıyordu, başı sargılı oğlunu görünce telaşlandı, panikle sorular sordu. Metin konuşmadan ağlamaya başladı, annesinin eteğinden çekistirirken ilk kez başının ağrındıydı.

Metin o yaz kaleci olmaktan vazgeçti, berber olacağımdı dedi annesine. Okulların açılmasına az kalmıştı, şeker bayramı gelmişti. Bolzano Kuaför'dekadınları sabırsızlıkla sıranın kendisine gelmesini bekliyordu. İçerisi duman altıydı. Emine her işe yetişmeye çalışıyordu. Bir yandan çay kahve servisi, öbür yandan Nazan Hanım'ın boyası, Neriman'ın kaş, Ayşe Teyze'nin fönü, Ayşe Teyze'nin torunu Melis'in balıksırtı ögüsü derken bayram sabahı telaşla başlamıştı. Metin de annesine yardımcı olmak için çıktığı tabure üzerinde fönü tutuyor, yere dökmeden manikür suyunu getirmeye çalışıyor, her istediğinden annesine firketeleriveriyordu.

Metin gelen müşterilerden bahışileri kopardıktan sonradığer çocuklarla buluştu. Çocuklar toplu halde evleri dolaşıyor, misafirlikolarak evlere giriyor, oturma odalarında bir bilgi dalga dalgalabütün manikür çocuklarına yayılıyor.



Çizim:Dilan Sağlam

Dükkanın işler hafiflemiş, birkaç kişi kalmıştı. Fön kesilince radyoyu açtılar. Ventilator çalışırken, kasanın oradaki iki kanaryanın sesi geliyordu. Dükkanın kapısındaki çingirak duyuldu sonra. Neriman, "Buraya kötü kadınlar giremez" diye bağırdı. Emine, kadını susturdu ve gelen Elif'e "Ne istiyorsun?" diye sordu. Elif, saçlarını kestirmek istediğini söyledi. Emine'nin bir süre baktıktan sonra, başını tamam anlamında sallamasıyla dükkanın çeri adımı atabildi.

"Nası olacak?"

"Kısa"

"Ne kadar?"

Elif elyle kulak hizasını gösterdi. "Çok kısa."

Emine makası aldığı anda elleri titriyordu. Elif'in omuzlarına havlu koymayı unuttuğunu fark edip çıraktan birtane getirmesini istedi. Havluyu sererken lekeli olup olmadığına dikkat etti, temizdi. Yavaş yavaş keşmeye başladı. Elif'in beline uzanan saçlarını.

"Emin misin?" diye sordu tam kısaltmadan önce.

Elif hiçbir şey söylemeden, önüne eğdiği başını salladı yalnızca.

İki kadın dışarıdaki sıcağın, koşuşturmadan, telaştan uzakta, kuaförün kuytu serinliğinde sustular. Makasın çınlayan sesi bozuyordu yalnızca sessizliği.

"Bitti" dedi Emine, havluyu omzundan alırken. Çırak arkadan aynayı tuttu, Elif saçlarına değil yalnızca Emine'ye baktı.

Emine dükkanın önüne çıkıp bir sigara yaktı. Elif de yanına gitti, bir şeyler diyecek oldu. O sırada Metinkoşarakkarşıdan geliyordu. Annesini ve Elif'i yan yana görünce durdu bir süre, sonra gidip annesine sarıldı, kafasını onun karnına gömüp Elif'e baktı yanyan. Kadın çocuğun alnındaki izi görünce sevgiyle gülümsedi.

Metin kuaföre girdiğinde çırağın yerdeki saçları temizlediğini gördü. Koşup elindeki süpürgeyi aldı ve bütün saçları topar-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://trantey.org>

TUGAYYILDIRIM

hiç

Hiçbir şeyden azade değiliz sevgili, herşey birbirinebağlı.Vi-dayok, kelepçeyok! Veya ip urgan! Fakat her şeyher 'şey'e bağli tanımlanamayan bir şekilde! Mesela Amazon'lardaki bir böcek İsfahan'daki bir caminin mihrabına! Yahut buzullardaki birbalığın dişleri Afrika'daki birçocuğunkalbine..

Tenimiz bedenimizin sınırı, sadece onu ayırıyor dünyadan; başka birşeydeğil!

Kim iddia edebilir ki sana bir peluş oyuncak aldığımda, ben-den ve senden binlerce kilometre uzaktaki fabrikada, günde birkaç dolara çalışmak zorunda kalan Çinli bir kadının bu alışverişten etkilenmediğini!

Sonra bir çocuğun başını sevecenlikle okşadığımda; bu gelecek bir zamanda filizlenmeye gebe bir tohum saçışı değil midir çocuğun kalbine! Ve can suyu değil midir uzanıp öptüğümde, dudaklarımdanyanağınageçen ıslaklık!

Hem gezegen'deki herhangi bir köşeyi düşünün; bir çiçeğin ne? MeselaAntik Yunan'daki bir zeytin ağacının herinde bir tohum var.

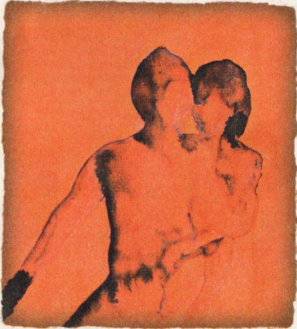
tisine takılıp düşmeseydi eğer, belki Afrika bu kadar 'kara' olmayacaktı!

Yahut devlet 'dersinde öldürülmüş' bir çocuğun kalbine giren kurşunda bizim parmak izimizin olmadığını söylemek yalancı şahitlik değil midirtüm insanlığıakarşı?

Hiçbir şeyden azade değiliz sevgili! Kurşunun ve suyun, har-cın ve dinamitin, paylaşmanın ve buzdolabının özü var içimiz-de! Yani ne varsa bizden dışarı, bizden içre birşey'in tezahürüdür.

Şairin deyimiyle: Hem yarayız hem de bıçak! Hem kurbanız hem de cellat! Hem tokadız hem de yanak! Ezen ve ezilen çarkta!

Hiçbir şeyden azadedeğiliz sevgili, her şeybirbirinebağlı..



Çizim: Nazan Dizen

**...çünkü inceldiği yerden kopuyordu hayat,
Ve geride bize ait hiçbir şey bırakmıyordu.**

AdınAhmet. Üstünde bilmem kimin eski bir kazak, ayağında tabanı yankı kurduran var. Mendillerini bir pakete doldurmuş, arabaların arasındakoşturuyorsun. Baştasana biroyungibi geliyor bütün bunlar. Zamanla alışıyorsun. Sonra çocukların yollarda değil, parklardadolıştıklarını görüyorsun. En sonunda, bunun çileden başka birşey olmadığını fark ediyorsun.

Hergün, dünyanın bütün renkleriyle karşılaşılıyorsun. İnsanın bütün hallerini yaşayarak öğreniyorsun. Yüzüne bakmadan geçip gidenlerin yanı sıra, seni her gördüğünde üçbeş kuruş uzatanlarda oluyor. Birde şu pamuk kalpli insanlar varya... Hani her sabah halini hatırlı soruyorlar. Genç bir kız var mesela, sariaher baktığında evdeki kardeşini anımsıyor.

Sonra;

"Bu sabah bozuğum yokablacığım, bir dahakine..." diyor.

O mis gibi kıza bakarken "keşke benimde bir ablam olsaydı" diye iç geçiriyorsun. Bir kardeşin daha olsa, omzundaki yükün hafıfleyecek zannediyorsun. Yanlıyorsun. Küçücük kailenin bütünderdini tasasın ırtladığını anlıyorsun. Akşam olupda evinedönünce neler göreceğini hiç tahmin edemiyorsun. Hasta annenle hersabahyeniden vedalaşıyorsun. O, bir akşam geldiğinde burada olmayacak. Sadece zamanını kestiremiyorsun.

Belki birgün baban eve geri döner diye bekliyorsun. "Ne yaparsa yapsın, insanın babası olsun" diyorsun. Çocuksun işte. İyiyi kötüyü ayırtedemiyor, insanların herhalleriyle seviyorsun. Sonrakarşındaki genç kızın gözlerine baktığını hissedince ansızın hayata geri dönüyorsun.

"Önceden verdiklerine say ablam. Hem hatırlat, yarın sana özel ıslak mendil getireyim." diyorsun

İşil işil oluyoryüzün,

Çocuksun ya işte...

Gülüyorsun.

S. NUR ERGÜN

Benim de Hikâyemi Yazar Mısın?

"Turnam gidersen Mardin'e,
Turnam yâre selam söyle.
Karlı dağların ardından,
Turnam yâre selam söyle..."

Sesin yükseldiği yöne doğru baktım. Sanşın, masmavi gözü Yasin yakaladı hemen bakışlarını. Güzel türkü söylerim dercesine bir bakış fırlattı. "Ne güzel sesin var senin öyle." dedim ve ona doğru yürüdüm. Masada tek başınaydı yanına gittiğimde. Kallavi bir sofraya kuruluydu masada. "Destur var mı abî?" dedim takılarak. "Oo buyur abla." dedi. Yanındaki sandalyeden eşyalarını alıp yere koydu hemen. Eşyaları dedysem, eski bir sırt çantası, oldukça yıpranmış deri bir ceket, son model bir telefon (ya kaçak ya da çakma olduğunu düşünmüştüm eşyalarındaki eskiliği görünce.) ve bir de kulaklığı vardı. Gösterdiği yere oturdum. İki parmağını dilinin altında birleştirip ısıklıyordu garsona doğru. "Ne ikram edeyim ablama?" dedi. Cesaretineve özgüveninehayran oldum o an. Teşekkür edip yemeği eşimle yiyeceğimi söyledim. Bakışlarını yakaladı anki aklımdan geçen sorulan bir bir sormaya başladım. Yalnız mısın sen? diye sordum çünkü şu andayol üzerinde, genellikle kamyoncuların mola verdiği bir esnaf lokantasındaydık. Eşim Fatihle çok gözlemlemiştik. Kamyoncular, her zaman en güzel ve en uygun fiyatlı yerleri tercih ediyorlardı yemek yemek için. Biz de geçen sene Mardin'den Ankara'ya doğru yola çıktığımızda, o çok bilindik hamburgercilerin birinde durmaya tercih etmiştik bu esnaf lokantasını. Hem esnaf lokantaları sıcak mekânlardı. Garsonlarla, açşlarla konuşmak, daha da güzelleştiriyordu verilen o kısacık mola sürelerini.

"Yalnızım." dedi. O güzelim gökyüzü gözleri bulutlanmış, az önceki neşesiönüvermişti birden.

-Ailen yok mu?

-Yok,kaybettim onları bir kazada

-Öyle mi, başın sağolsun. Pekitek başınanereyegidiyorsun?

-İstanbul'a, sevdiğim türkülerle hayat kazanmaya.

-Orada seni karşılayacak birileri var mı?

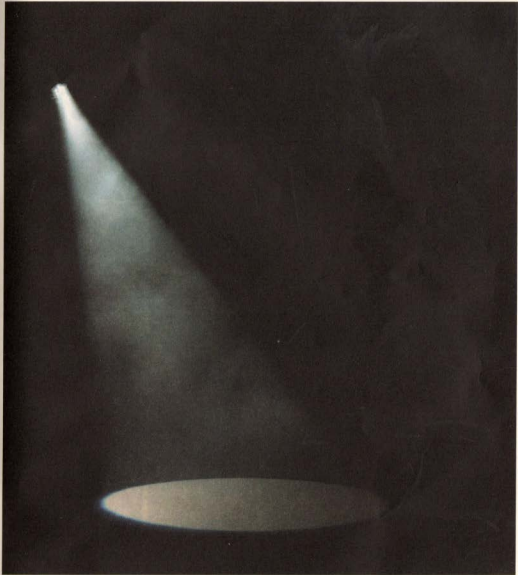
-Yok ama kamyoncu bizim köyden, tanıdık biri. Hem ben bakırımbaşının çaresine. Peki okul, dedim. 7. Sınıftır,dedi.

Ne düşünceğimi bilemedim. Küçük bir çocuk, boyundan büyük bir cesaretle, Derk zeytinyle yüklü bir kamyonun arkasına takılmış, İstanbul'a kadar gideceğini söylüyor. Üstelik okuluna devam etmiyor ve kendine böylesine mükellef bir çilingir sofrası kurduyorduk bu esnaf lokantasında. Bir gariplik olduğunu fark ettim elbet ama bir şey söylemedim. "Sen ne iş yaparsın abla? Belli ki buralardan değilsin." dedi. Öğretmen olduğumu söyleyerek okul ile ilgili yarısını kanatmak istemedim. Yazarm ben dedim. Gezmeye geldim Mezopotamya'ya. "Yazar mısın, oo ünlü müsün peki bir imza versen." dedi kahkahalarla gülerken. "İmzadağıtacak kadar ünlüdeğilim henüz." dedim. Cebimden çıkardığım, erimeye başlayan çikolatayı uzatıp "Şimdilik sadece çocuklara çikolata dağıtabiliyorum." dedim.

O arada Fatih çağırıyor beni diğer masadan. "Hesabı ödeyebileceksin kadar paran var mı?" diye sordum. "Oo ayıp ettin abla, Yasin Gürel'in her zaman parası olur." dedi. Bir de göz kırptı bu lafının üstüne. "Tanıştığma memnun oldum Yasin." dedim. "Seni çok sevdim." "Ben de abla." dedi. Uzamış saçlarını sol elyle geriye doğru tararken "Bayanlar tarafından genellikle beğenilirim zaten." dedi. Gülümsedim. Ne güzel, ne cesur, ne doğal ve de ne karmaşık çocuktu bu. "Hoşça kal." dedim. "Hoşça kal abla, iyi yolculuklar." dedi. Tam arkamı döndüm giderken "Benim de bir gün hikâyemi yazar mısın abla?" diye sordu. "Yazarm tabî." dedim. "Yasin Gürel'in de böyle güzel bir hikâyesi olmasın mı?" Gülümsedi ve masaya dönüp kalan yemeklerden yemeye devam etti.

Fatih'in olduğu masaya gittim, oturdum ve düşündüm. İyilik dilemekten başka yapabileceğim bir şey gelmemiştir aklıma. Negüzlek çocuğu gerçekten

Birkaç yıl sonra bir gazetenin sanat ekinde, küçük bir köşede gördüm o gökyüzü gözlerini Yasin'in. Heyecanlı dolaştım satırlar arasında. "Kendini Türküleri Adamış Genç Sokak Sanatçısı" yazıyordu başlık olarak. Demek hayallerine ulaşmıştı. Aslında ailesi ölmemişti, 13 çocuklu bir ailenin 7. ferdi olarak dünyaya gelmişti, abileri okumayıp köyde başka başka işler bulmuşlardı kendilerini ama Yasin onlarla aynı kaderi paylaşmak istememişti, bu yüzden de ortaokula evden kaçıp İstanbul'a gelmişti ve hayatının 2. perdesinin bu şekilde başlayışını anlatmıştı hayat hikâyesi bölümünde. Demek ki ben kaçma bölümüne denk gelmişim yıllar önce o lokantada. Neden doğruları söylememişti bana, bilmiyorum. Belki vazgeçirip geri göndermeye çalışacağımı düşünmüştü, kim bilir.



"İleride daha ünlü biri olduğunuz zaman projeleriniz neler?" diye sordu mesleğinde yeni, heyecanlı, genç muhabir kız. "Şimdilik imza dağıtacak kadar ünlü değilim, sadece çocuklara çikolata dağıtabiliyorum. Gerisini de sonra düşünürüz." demişti, kocaman gözleriyle gülümserken.

Ve ben o gülüşü çok iyi tanıyordum.





@sedaalciler



@elifkabass



@rimabbadi



@daryaa_aleksandrovna



@zehruj



@mypinkyworlddd



@hulya.bekci



@fifiokur



@feyzanurdizdar



@duyguc__



@esranuroicer



@mordaktlio



@filizzacar



@ozzi_mtb_



@demircigokce



@meltemcitci



@guldem_alkaya



Son Şeyler

Kafka Okur Fikir Sanat ve Edebiyat Dergisi



Yazı Gönder

Yazılarınızı, çizimlerinizi, öneri ve görüşlerinizi editor@kafkaokur.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.

ZARİF İNSAN s. 2

Zarif Şair Cahit Zarfıoğlu, Ali Haydar Haksal, İz Yayıncılık
Cahit Zarfıoğlu, Şiirler, Beyan Yayınları
Cahit Zarfıoğlu, Yedi Güzel Adam, Beyan Yayınları
Sultan, Şiirler, Beyan Yayınları
Ve Tek Kare Bir Film, Şiirler, Beyan Yayınları
Yedi Güzel Adam, Beyan Yayınları

Sözler s. 26

André Malraux - İnsanlık Durumu (İletişim Yayınları, 2015, Sıf. 202)
Edgar Allan Poe - Bütün Şiirleri, "Bir Düşün İçinde Bir Düş" şiri (İthaki Yayınları, 2008, Sıf. 223)
Rainer Maria Rilke - Çünkü Zordur Sevgi (Cem Yayınevi, 2007, Sıf. 45)
James Joyce - Ulysses (Yapı Kredi Yayınları, 2015, Sıf. 13-426)

Bir Doktorun Akıl Tutulması s. 40

Amok Koşucusu, Doğubay Yayınları, Stefan Zweig, Çev: Gülperi SERT
www.yasamaugrasi.com, "Stefan Zweig Hiyati ve Eserleri"
www.literatna.de, Stefan Zweig - Der Amokläufer
www.stefanzweig.org, Stefan Zweig
Das Leben Stefan Zweigsund autobiographische Aspekte in den Werken: "Brennendes Geheimnis", "Angst", "Der Amokläufer", "Schachnovelle", Huemer Bettina, 2000

Arka Kapak

Çizim: Tülay Palaz
Şir: Cahit Zarfıoğlu, Mavi Gök Orda m, Beyan Yayınları, s. 463
Arkakapak tasarımı: Gökhan Demir

Poster

1.
Çizim: Beste Kopuz
Söz: "Banş ve adalet ha yıkararak doğan yirminci yüzyıl, kanın içinde boğulmuş olarak öldü ve bulduğundan çok daha adaletsiz bir dünya bıraktı arkasında... Yine banş ve adalet haykarak doğan yirmi birinci yüzyıl da önceki yüzyılın izinden gitmekte..." Eduardo Galeano, Aynalar, s. 372

Postertasarımı: Gökhan Demir

2.
Çizim: Songül Çolak
Eternal Sunshine of the Spotless Mind film karakterleri. Joel, Clementine
Poster tasarımı: Gökhan Demir

Katkıda Bulunanlar

Berat Bayındır
Emre Kıyısın
Seher Korkmaz: Kaç!



"Benim edebi ilgi alanlarım yok, ben edebiyattan ibaretim, başka hiçbir şey değilim, olamam."
Franz Kafka

Bakıyorsunuz kuşlar
Hazır
Sokak lambaları yanık unutulmuş
Bir kadıköy vapuru hınca hınç insan
Çok geçmeyecek
Martılar beyhude turlar atacak
Kıyılar lağım konserve kutuları
Mısır koçanları

Sevgi aranabilir yine
Korkusuzca say koskoca kederlerini
Bir kuyu bulunabilir

Aklımdan çıkmıyorsun
Sen hâlâ diz üstü
Bunca anıyı besleyerek
Sokaklarda avaz avaz konuşarak kendi kendine
Mektupları öpebilirsin kırmızı dudaklarıyla
Görür gibi olarak açıp baktığını
Bense şöyle diyorum:
Buradan bir acı kanamış boyuna

Kuşlar hazır
Öncü havalanmak üzere
Şehri gelen bir mevsime bırakıyorlar
Ö vapur hâlâ hınca hınç
Kimbilir herbiri hangi dünyaya sağır
Çok geçmez aradan

Kadınlar kapı önlerinde
Ellerinde meşalelerle
Aydınlatırlar gelip geçen erkek suratları
Yorgun bir sanyla ben de
Gececeğim önlerinden

Aklımdan çıkmıyorsun dedim
Başka türlüşünü yorgunum anlatmaya
Telefonları hücrede çalışıyor
Bense kurşunî bir dere
Ağaçlar hayvanlar bile kaygılı
Onu bir mersedesten indirdi kalçasına kadar açılarak

Yapyaşlı bir Rum kadın
Herşeyde yanıp sönen bir kıyamet algısı
Haydi koşayım diyorum belki dağılır
Koşuyorum
Sancağımda kendi rüzgârıyla ölgün kıpırtılar
Hayır daha sevgili daha sevimli değil
Ne başka bir gün ne başka bir zaman

Çok geçmeyecek aradan
Şöyle diyeceğim:
Bulutlar açmadı
Mavi gök orda mı

Cahit Zarıfoğlu, MaviGök Orda mı, Şiirler, s.463

